

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hatásos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 15 fillér.

Nyitási petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, május 9.

Kettéválasztják a kereskedelmi minisztériumot.

(Fővárosi tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, május 8.

A kormányhoz igen közel álló forrásból jelentik nekünk a következőket:

A kereskedelmi minisztérium kettéválasztása az évfolyamán perfektté fog válni. Es pedig, nem mint a lapok eddig jelentették, hogy külön vasuti minisztériumot állítanak fel, hanem teljesen különálló két minisztérium szervezését tervezik: *kereskedelmi minisztérium és közlekedési minisztérium felállításával oldják meg a kérdést.*

A kereskedelmi minisztérium ez idő szerinti reszortjaiból megtartja a kereskedelmi, ipari és vámkérdésekre vonatkozó ügykörét, a kereskedelmi szerződések előkészítését és az ezzel kapcsolatos ügyeket.

Az új közlekedési minisztérium nemcsak a vasut ügyeket, hanem a posta, távirda, továbbá az összes utügyeket is kezelni fogja. A vasuti elnök-igazgatóság meg fog szünni, ezzel egyidőben azonban az üzletvezetőségek hatáskörét tetemesen kiterjesztik.

Lukács László kereskedelmi miniszter, aki különben először jelent meg ma a kereskedelmi minisztériumban és átvette annak vezetését csak rövid ideig marad a minisztérium élén, mert a kormány még egy minisztert akar kinevezetni a régi hatáskörrel. Ezzel szemben még az év folyamán meg lesz a kettéválasztás és pedig törvényjavaslat alapján, amely

annál inkább rövid idő alatt elintézésre nyer, mert a szétválasztás eszméje az összes pártoknál tetszésre talált.

Arad és a vasut.

Arad, május 8.

Most tetszik ki, hogy mennyire ráfeküdt Aradon a fejlődés, a szépülés és az élénkség erőire a régi, megnevezhetetlen stílusban épült állomás épület. Amikor bizonyossá vált a pusztulása s amikor már épül a modern, régóta várt vasuti csarnok, egymásután bontakoznak ki a tervek, a melyek a vasutról jövő forgalommal kapcsolatosak és a melyek a vasuti állomás rayonjában nemcsak új városrészt alkotnak, de új vonalakat és a monumentális középületek egész sorát hozzát magukkal.

A város közlekedésügyi bizottságában szinte lázas föltuzdulással, a jövő előre rajzolt képétől izgatottan tárgyalták ezeket a terveket. Kiemelni való az az érdeklődés és energia, a melylyel a bizottságnak a vasutas tagjai karolták fel ezeket a terveket. Az ügy természete révén talán közelebb állanak hozzájuk e kérdések, és mindenestre illetékesebbek bárkinél a véleményadásra. De az ő érdeklődésükben egy tiszteletreméltó hagyomány nyilatkozott meg; hagyomány, amelyet nemcsak azok emléke tesz becsessé, akiktől származik, de értéket ad annak. Nemcsak vasutnak, hanem vasutasoknak köszönhetten Arad jórészen az újabb idők fejlődését. Hódító ősök

és hatalmas főurak alig tehettek többet egy városért, mint amennyit használt Aradnak egy Boros Béni, egy Vásárhelyi Béla zseniális céltudatos munkája. Ezt a hagyományt folytatja cselekvéssel a vasutasok és technikusok új gárdája. Nemcsak a ressort kereteiben, hanem ezeken túl menő, a közérdeket robotoló, nemes igyekezettel.

Ez a szellem irányítja a Máv. azon főhivatalnokait is, akik a törvényhatósági bizottság tagja s akik ma, a közlekedési-bizottság jelentős ülésén is résztvettek: Sztankovits Miklós üzletvezetőt, Fetter Géza üzletvezető-helyettest, Farkas Ernő felügyelőt és Fényes Kálmán fűtőházi főnököt.

Az új állomásépület, mihelyt a forgalomé lesz, nemcsak a maga közvetlen környezetének rendezését, kiépítését vonja maga után. Föltétlenül, sürgős szükségessé teszi a főtérrel párhuzamos utvonalmeghuzását, hogy a vasutról a város felé jövő forgalom ne legyen a mai módon összetorlódva, hanem kettéoszolják. A második utvonatra, a mint tudjuk, két nézet áll egymással szemközt; az egyik a Dobó-utca meghosszabbításával akarja azt megoldani, a másik az Orczy-utca tengelyében, a ligeten keresztül. Alapos, gondos és mindenképp objektív megvitatás kell, hogy ezt a dilemmát eldöntse, de az kétségtelen, hogy a második utvonalmegnyílása sokáig nem várható.

Meg kell nyitni a kocsiforgalomnak a Miksa-utcát, amelyet ma a ló-

Andris.

Írta: Kató József.

Eszeágába se volt még a napnak, hogy felöltözzön reggeli rózsaszín-ködös ruhájába és a tanya körül már mozdult az élet.

Egymásután jöttek elő a fekete arcú, agyoncsigázott emberek, hónuk alól rongyos szűr, vagy rossz suba boronálta végig a földet, ott az eperfa alatt összegöngyölgették és körbe telepedtek.

Es előkerült a tokmány, üllő, kalapács, a kasza. Kalapáltak. A páratelt levegőbe messzeszállt az acélos pengés, mintha száz meg száz kis apró kopott harang kattogott volna.

Erre a hangra megzörrent a friss szalmacsomó. Nem is volt mesze, alig egy hajtásnyira. A kis Balog Andris feküdt benne, úgy be volt takarva, hogy még az orrahegye se látszott ki. Pedig a szunyogok így is nagy, vörös hólyagokat szívtak az arcán. Tudta, hogy az a kaszapengés neki is szól, pedig nagyon szeretett volna még egy kicsit szundikálni. Gyerek is volt még, csak olyan iskolahagyott.

Próbálgatta is az alvást, de folytonosan kurjantgattak felé:

— Andris! Szól a pitypalatty!

— Szemedbe süt a nap Andris.

Pedig mikorra ráncol tett a nap az álmos szemű pipa csokra, akkorra Andris egy rendet

gyűjtött. Tenyerét fehér hólyagosra törte a villany, a lábát is hisebezte az éles tors.

Nem is gyerekeknek való dolog az, két kasza után szedni a rendet.

De hát ennek az apja volt az oka. Pedig megbalt volna a fia után, ha valami baja esett volna, de minderről a kis Balog Andris nem tudott semmit, csak a szigorú, parancsolni tudó félelmetes embert látta az apjában. Csak azt tudta, hogy ha az apja odaállítja két kasza után gyűjteni a rendet, akkor az olyan valami, ami ellen nincs apelláta.

Az apja, ha szó esett a gyerekről, valóságos imádatlalt említette, hogy dolgos, rendes, szófogadó.

Es a gyerek? Az keveset szólt az apjáról. Talán nem sejtett benne mást, csak a zsarnokot, az erőset, aki csak azért van, hogy erős kezekkel tépje le a gyenge életerőt.

Nem is volt ez a munka a kis Balog Andrisnak való. Mikor a nap erősen letűzött, itta a sok vizet és rendesen megfájult a feje.

Ilyenkor az apja más dolgot adott neki. Hogy vigyázzon a lovakra. A gát alatt voltak nyügbe. Azok a lovak is inkább muszájból, mint a saját jószántukból voltak ott, mert a Kőrös-szállon nem igen találtak harapnivalót. A békatéknős, esigabigás földön alig volt más, mint ördögkóró, sás, meg káka.

A kis Balog Andris odahúzódott a szarka-

fészkes fűzfák alá. Öregek voltak már azok, sok vízfolyást láthattak életükben.

Leheveredett, de nem volt nyugta. Feltette a lovakat, hogy tilosba mennek. Még ő maga is félt.

Nem igen lett volna mitől félni, de mikor úgy hosszan végigsimitotta a lanyha szél a fűszálakat, mindig a vizikigyóra gondolt. A tanya előtt mesélték egy este, hogy a Gonda Istvánék nagyobbik fia a minap is ostornyélre húzta egynek a bőrét.

Beljebb húzódott tehát, ahol nem voltak odvasok, százévesek a fák, hanem sátoros hajtások voltak a félig leiszapolódott gyökérről. Onnan vigyázta a jószágot. Azaz, hogy csak vigyázta volna. Mert a szempillái igen el lehetnek fáradva, hogy minduntalan leakartak csukódni.

Néha ha valami szárcsa csapott a vízre vagy ha egy sirálynak villant meg a fehér szárnya a sima víz felett, az Andris szeme is tágra nyitódott.

Ilyenkor egy darabig a felhőket nézte. Vékonyok voltak azok és fehérek, mint télviz időben a száraz hófúvás. A tikkasztó melegben csak nagyon lassan húzódtak arra a város felé, ahonnan haragos indulattal gomolygott elébük a gőzmalom fekete füstje.

Andris elkísérte őket a gondolataival. Bizonyosan arra gondolt, hogy az akácfas utcá-

vasut egészen magának foglal le. A Béla-téren átvezetendő utcavonalat is ki kell jelölni. Végleg meg kell jelölni a helyet azoknak a középületeknek is, amelyek a vasut szomszédságába fognak kerülni, a fa- és fémipariskola épületének és az új üzletvezetőségi palotának telkét.

Csak egy része ez a programnak, amely a felvételi épület előtti tér rendezésével kapcsolatosan a közlekedési bizottságban kibontakozott, de komolyan aktuális. Ez a kapkodó, ötletszerű munka elkerülése érdekében, amely oly sok nyomot hagyott maga után Aradon, kívánatos és helyén való, hogy azok mielőbb érdemleges tárgyalás alá kerüljenek. Mert amennyire nem illett az ódon, piszkos állomásépület a fejlődő Aradhoz, ez annyira izléstelen volna, hogyha az impozáns, az igényeket kielégítő felvételi épületet zeg-zug utcák, egy néptelen térnek gödre és a rendezetlenségnek, elhagyottságnak képe választaná a belső, csinosabb várostól. Ha a régi pályaudvart főként az idegenektől rösteltük, akkor szerezzük meg, az idegenek kedvéért is, hogy Aradra jöve, a pályaudvartól a város szívéig kellemes benyomások kísérjék a bevonulását.

Szerencsés körülménynek tartjuk, hogy a mikor ezek az egymással összefüggő kérdések döntés alá kerülnek, a törvényhatósági bizottságban és a szakbizottságban a vasutnak első rendű szakemberei, vezető állást betöltő, tekintélyes hivatalnokai foglalnak helyet. Olyanok, a kik a forgalom érdekeit helyesen egyeztetik össze a város haladásának, gazdasági erői kibontakozásának igényeivel. Talán nem is egyéni ambíció, a mi őket vezeti; magasabb, ideális törekvés, a mely új és új, az idők végtelenjére szolgáló bizonyítékokat arra szolgáltatni, hogy a vasutas, a kit hivatása ebbe a városba szólított, ezt a hivatást nemcsak mint vasutas, hanem mint polgár, polgártársainak és városának igazi jávára tölti be.

Homoki és hegyi bor.

(A képviselőház ülése.)

Távirati tudósítás.

Budapest, május 8.

Hieronymi Károly lelkiüdvéért mondott gyászmeze miatt egy órával később nyit meg a mai ülés, amelyen folytatták a földművelésügyi budget tárgyalását.

Kabos Ferenc alelnök negyed tizenkét óra-
kor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja Lévy Lajos báró és Széchenyi Emil gróf levelét, amelyekben hosszabb szabadságot kérnek. Bemutatja a miniszterelnök átiratát, hogy a király Lukács László pénzügyminisztert bizta meg a kereskedelmi tárca ideiglenes vezetésével. Felhatalmazást kér, hogy a pozsonyi kerületben elrendelhesse az új választást. Bemutatja a kérvényeket.

Khuen-Hédervary Károly gróf miniszterelnök betérjeszti jelentését az 1910. év negyedik negyedében előfordult tulkiadásokról.

Kiadatik a zárszámadási bizottságnak.

Következik

(a földművelésügyi költségvetés)

folytatólagos tárgyalása.

Reök Iván konstatálja, hogy a földművelésügyi költségvetés körül támadt vita tárgyilagossá, komoly és magas nivóju volt. Bernáth Béla beszédéhez kapcsolva áttér azoknak az előnyöknek ismertetésére, amelyeket a boritaladó csökkentése vonna maga után. Különösen utal arra, hogy ez a pálinka fogyasztás csökkentését idézné elő. Behatóan foglalkozik a borértékesítés kérdéssel és követeli, hogy azt a támogatást, amelyet a miniszter kilátásba helyezett a hegyi boroknak, terjesszék ki a homoki borokra is. Rámutat arra a nagy közgazdasági és szociális jelentőségre, amelyet a homoki szőlőtermelés képvisel.

Latinovics Pál: Nem engedjük a homoki borokat! (Helyeslés.)

Reök Iván: Ezeket is el lehet tartani, mint a hegyi borokat. Pincészövetkezeteket kell létesíteni, nemcsak Kecskeméten, amint a miniszter ígerte, hanem másutt is. (Helyeslés.) Igaz, hogy a földművelő nép konzervatív, de nálunk olyan csekély a fejlődés, hogy még a balkáni államok is utólnérnek bennünket.

Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter: Hagyjuk ezt! Láttam én a balkáni gazdaságokat!

Reök Iván: A földműves nép számára háziipart követel. (Helyeslés.) Ezzel lehet megakadályozni a kivándorlást. (Ugy van.) Behatóan foglalkozik a kivándorlás kérdésével. A költségvetést nem fogadja el.

Horváth Mihály a községi legelők helyzetét teszi szóvá s elismeréssel szól a miniszter szándékáról, mellyel a legelőket följavítani készül. A homoki borról tévesen állították, hogy nem

való a nemzetközi forgalomba. A kecskeméti bor bebizonyította az ellenkezőt s ma már Amerikában is piacot talált. A bortermelés érdekében színtén óhajtja, hogy a tiz holdon aluli szőlőket is mentseék föl a boritaladó alól. Ez nem érintené a kincstár pénzügyi érdekeit s Horvátországban nem is fizetik ezt az adót a gazdák. Fölpanaszolja az államvasutakon tapasztalható szállítási hibákat, melyek sokszor kellemetlenségeket okoznak a kecskeméti gyümölcs-termelőknek. A költségvetést nem fogadja el.

Szünet után Bikády Antal a gazdasági szakoktatás hibáit s a felsőbb oktatás drágaságait fejtegette. A gazdasági egyesületek sem alkalmasak mostani szervezetükben hivatásuk teljesítésére. A vándortanítók gyakran politikai tekintetek szerint látogatják a községeket s a függetlenségi helyeket elkerülik. Sürgeti még a kataszter kötelező kiigazítását. A költségvetést nem fogadja el.

Az elnök az ülést két óra-
kor berekesztette.

A jótékonyág ünnepe.

— Wadowszky Gusztávné kitüntetése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

Lelketemelő, szép ünnepség volt vasárnap délelőtt a városháza tanácstermében. A kormány megbízásából Varjassy Lajos polgármester átnyújtotta Wadowszky Gusztávnának az Erzsébet-rend keresztjét, amelylyel őfelsége néhány héttel ezelőtt kitüntette a nemesszívű urat. Az ünnepélyes aktust impozánsabbá tette az a nagyszámú előkelő közönség, amely megjelenésével dokumentumát adta annak a nagyrabecsülésnek, tiszteletnek és szeretetnek, amelylyel Wadowszky Gusztávné iránt viseltetik Arad társadalmának minden rétege.

Wadowszky Gusztávné érdemeit felesleges felsorolni. Ismerik az ő áldásos jótékonyági tevékenységét s fáradhatatlan lelkes buzgóságát azok, akik az ő szívének melegén keresztül részesülhetnek gyógykezelésben. Nagyon helyesen jegyezte meg Varjassy Lajos polgármester az üdvözlő beszédében, hogy tevékenyebb munkásságra Wadowszky Gusztávnét nem kéri, csak arra, hogy tartsa meg jószágos szívének melegségét. Wadowszky Gusztávnénál önzetlenebb munkásságot ember nem fejthet ki; amenynyit ő fáradozik évről-évre, napról-napra a szegény sorsu tudóbetegekért, az több a humanizmusnál s azt csak olyan fenkölt gondolkodásu s törhetetlen energiával megáldott ember végezheti el, mint amilyen Wadowszky Gusztávné.

kon nem olyan forró a napsütés, mint itt, nem isznak annyi vizet, nem zug, szaggatódzik az emberek feje a meleg miatt, mint az övé. A többit, hogy ott jár a selyemruhás, uri népek közt, egy gyönyörű, nagy városban, ahol minden ház olyan, mint a templom, sőt még tán annál is szebb és hogy fehérkezü kis leánykák simogatják az ő barnapiros arcocskáját, ezt a többit már csak álmódta a kis Balog Andris...

Delelőre állt a nap, az emberek épen végire értek egy rendnek. Egyik-másik ingujjával törülgette meg a homlokát, nehogy szemébe csurogjon a verejték.

— Meleg van.

— Nem vót a télen.

— Nagy hasadikja van a földnek. Eső kék.

— Csak még a héten ne.

Ahogy új rendbe akartak kezdeni, odaszólt a gazda Kis Szántai Lajosnak:

— Ránézhetnél a lovakra, Lajos...

Kis Szántai Lajos aztán a gáthoz ballagott. Hanem a lovak észre se vették. Bóbiskoltak. Egyik a másik nyakára tette az állát, úgy szunyókáltak.

Jött is Kis Szántai Lajos mindjárt vissza.

— Megvannak. De Andrást nem láttam.

— Biztosan békateknőt szed.

Mikor alig volt már araszos árnyék az em-

berek körül, indultak befele a tanyába. Ott már habzott a bográcsban a forró kulogó-leves. A sárga, füstös hab közt itt-ott felbukkant egy vékony tepertő. Biz ez elég gyenge nyári eledel, de nagy dologidőben, a forróságban nincs ennél alkalmasabb.

Kanalaztak, mikor valakinek eszébe jutott:

— Hát Andris?

— Majd bejön, ha megéhezik, — szolt az apja.

Ebéd után mégis csak maga ment aki gátra. Itatni kellett a lovat is. Már a kötőféket is a nyakába vetette a lovaknak, de Andrisnak nyoma se volt.

Hanem a kalapját ott görgette a szél a Körös szélén.

A nagy, hatalmas ember egy pillanatra nekifehéredve állott meg, valami rettenetes sejtés szoritotta össze a szívét, hogy szólni is alig birt.

— Andris!... Andris!...

Aztán a csöndes víz szélén futni kezdett. Néha megállott. Figyelte, vajjon nincs-e valahol a vizen bugyborék. A hangjaszinte kétségbeesetten sikoltott végig a gát mentén.

— Andris!

Ezt már az összefonódó fűzfa ágak alatt meghallotta Andris. Csakhogy nagyon meg-

ijedt. Világért sem mert volna mukkani. Hanem várta, míg tovább siet az apja a folyás mentén és akkor átszökött a gáton, neki egyenesen a tanyának.

Egy óra is beletelt, mikor visszajött az Andris apja. Lóháton jött és egyenesen az emberekhez.

Azok alig értették el, hogy mit akar.

— Andris... A fiam...

Kis Szántai Lajos felütötte a fejét és könnyösen nézett át a ringó buzatáblán.

— Andris? Az elébb szaladt itt, mint a nyul, Csuda, hogy most nem szurta a torsi a lábát.

Az ember szeme egyszerre felvillant.

— Hun van!

— Ahun ókumlál a tanya előtt...

Azonnal ott termett az Andris apja. Magában azt gondolta, hogy: hála a jó Istennek, mégis nagyon mérgeesen szolt rá a gyerekre:

— Fogd meg ezt a kötőféket...

Félt szegény Andris, hogy kikap és keservesen hullt a könnye a durva kötélre.

— Rám ijesztettél gyerek. Azt hittem a Körösbe hóttál. Hanem majd is adtam volna én akkor neked...

Az ünnepség délelőtt tizenegy órakor kezdődött, amikor Varjassy Lajos polgármester bevezette az ünnepeltet az előkelő közönséggel zsufolásig megtelt tanácsterembe. Lelkes éljenzéssel fogadták Wadowszkynét, akinek a polgármester szép beszéd kíséretében nyújtotta át az érdemkeresztet.

— A királyi kitüntetés — mondotta többek között Varjassy polgármester — az érdemek legméltóbb elismerése. Mindannyian tudjuk, hogy Wadowszky Gusztávné milyen áldásos tevékenységet fejtett ki, mert élénk emlékezetben van, hogy mit tett a Vörös Kereszt Egyesület aradi fiókjának felvirágoztatásáért s hogy mily fáradhatatlan buzgalommal gyűjtötte a filléreket a szegénysorsu tudóbeteg embertársainak gyógykezelésére. Amidőn átadom a királyi kitüntetés jelvényét, nem kívánom azt, hogy a jótékonyság terén hathatósabb tevékenységet fejtsen ki, hanem azt, hogy a jótékonyság iránt táplált lelkesedés s a fáradhatatlan buzgalom továbbra is éljen nemes szívében.

Zajos éljenzés között vette át Wadowszkyné az Erzsébet-rend keresztjét. Meghatottan mondott köszönetet a kitüntetésért.

— Felsőleges királyunk kiváló kegye — mondotta — amelylyel szerény működésemet nagy kitüntetésre méltatta, szívem mélyéig megindít. Hiszen én tulajdonképpen csak annak a szép és nemes feladatnak iparkodtam szerény tehetségem szerint megfelelni, melyet egy fenkölt gondolkodású társadalom reám bízott. Szóval én csak kötelességet teljesítettem s már pedig kötelességének teljesítése mindnyájunk legelső kötelessége. Azért tehát, midőn felsőleges királyunk kegyes adományának e kitüntető jelvényét hódolatteljes köszönettel elfogadom, annak viselése mindig arra fog buzdítani, hogy az Aradvárosi Vörös Kereszt Egyesület humánus céljait és az ezzel kapcsolatos minden melegen érző szív legnagyobb pártfogására érdemes szegény tudóbeteg ügyét szívem egész melegével, szeretetével, lankadatlan szorgalommal és kitartással a legjobb tehetségem szerint előmozdítom. Fogadja mélyen tisztelt polgármester ur igaz szívből jövő köszönetemet, a hozzám intézett gyönyörű szavaiért, ugyisint önök mindnyájan, akik itt szeretettel vesznek körül és eljöttek a szép ünnepélyre, hogy örömben osztozzanak e reám nézve örökké feledhetetlen órában.

Percekig tartó lelkes éljenzés fogadta a szép beszédet, amely után Wadowszkynénak személyesen is kifejezték szerecsékívánatukat a megjelentek. A város notabilitásai közül számosan jelentek meg a szép ünnepségen.

VÁROS ÉS MEGYE.

Ha az indóház felépül.

— Uj utca nyitások. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

A közlekedési és város szabályozási bizottságok ma együttes ülésben, Lócs Rezső tanácsnok elnöklésével, az új felvételi épület előtt elterülő tér rendezését tárgyalták és úgy a vasut által készített terveket mint a költségvetést elfogadták és a közgyűlésnek is elfogadásra ajánlották.

Ha a törvényhatóság is magáévá teszi a bizottságok propositióit és megvagyunk győződve afelől, hogy határozatokká emeli azokat — akkor még a nyár folyamán hozzá lát a vasut a térrendezéshez, mely az új indóházat valóban fővárosias stílusú épületté emeli. Hatalmas, keramittal burkolt és parkkal tarkított térség kerül majd el az indóház előtt, melyen a forgalom a jövőben akadálytalanul, csendben és minden fennakadás nélkül bonyolódik le.

A tér rendezésének költségeit a vasut és a város közösen viselik, még pedig oly módon, hogy a vasut elkészíteti az összes munkákat és fedezi azokat és az elszámolás után a város függő kölcsönből megtéríti a vasut kiadásait.

A tér rendezésével szoros összefüggésben áll az odavezető utak kérdése. Megirtuk már,

hogy a teherforgalmat a maitól sokkal megfelelőbb módon fogják lebonyolítani, Sztankovits Miklós üzletvezető vetette fel annak idején ezt a rendkívül praktikus eszmét, hogy a társzekerek utja tereltesse el mai irányától és azok a Leiningen-utca megnyitása által a ligeten keresztül a Dobó-utca mentén kerüljenek ki a főútra. A bizottságok a mai ülésen ezt a nagyszerű megoldást helyesnek és jónak találták és nemsokára meg is indulnak az utca nyitására vonatkozó munkálatok, mert az üzletvezető kijelentése szerint egy, legfeljebb másfél hónap múlva az indóház egyik részét átadja a közönség használatára.

Azonban ezzel még nincs kimerítve az új indóház elkészültével meginduló nagyszabású városrendezési és fejlesztési munkaprogram. Reisinger Sándor bizottsági tag azt az eszmét vetette fel, hogy a könnyebb járművek vasuti közlekedésére a Miksa-utca megnyitásán kívül a Béla-téren át vezető és létesítendő utvonallal kérdéssel is most kell foglalkozni, mert a változott viszonyok következtében a szükséges telkek most sokkal olcsóbbak, mint voltak néhány évvel ezelőtt. A bizottság ezeket a kérdéseket nagy érdeklődéssel beszélte meg, de minthogy a Béla-térre tervezett új főreal es fa-és fémipari szakiskola esetleges más helyen való elhelyezésével állanak összefüggésbe, a tér rendezés ügyéből kikapcsolta és különállóan tesz majd javaslatot a közgyűlésnek.

Az ülés végén Lócs Rezső elnök és Virágh Lajos főmérnök meleg szavakkal üdvözlötték Gyulányi Rezső főfelügyelőt, a város tb. főmérnökét, aki eme minőségben első ízben vett részt az ülésen és kérték, hogy a jövőben is bocsása tudását a város érdekeinek szolgálatába. Gyulányi megköszönte az üdvözlést és megígérte, hogy résztvesz továbbra is a közös munkában.

Ujabb parcellák a Mosóczy-telepen. A közlekedési és városszabályozási bizottság javaslatba hozza a közgyűlésnek, hogy a Mosóczy-féle telep további parcellázását engedélyezze, azzal a feltétellel, hogy Mosóczy Simándi uti telkéből 150 négyszöglet átenged a telep elé kihelyezendő vámbházépület részére.

Uj csatornák. A közlekedési és városszabályozási bizottság ma tartott ülésén foglalkozott több utca csatornázási tervével. Ezt szükségessé tette a miniszternek az a leirata, amelylyel a külvárosok csatornázását csak azzal hagyta jóvá, hogy a város köteles a Miklós-utcában főgyűjtőcsatornát építeni, ami 30.000 korona többletköltséget okoz, s ezenkívül azzal a javaslattal, hogy evvel együtt a Mihály-utca csatornázása is aktuálissá vált, ami újabb 25.000 korona kiadás jelent. Mindkét csatornázási tervet elfogadta a közlekedési bizottság, s kivitelre ajánlja a közgyűlésnek.

Háromszáznegyven ezer korona kölcsön. A pénzügyi bizottság Vannay Gyula tanácsnok elnöklésével tartott ülésén elhatározta, hogy a mezőgazdasági munkaházak építési céljaira szükséges 185.000 korona kölcsön felvételére ajánlja a Magyar Kereskedelmi Bankot, amely 96,5 árfolyammal 5,25 százalékos kamatozású kölcsönkötvényeket hajlandó nyújtani, s a nagy-kikindai vasut hozzájárulásához szükséges 120.000 korona felvételére ugyancsak ezt a bankot hasonló feltételek mellett ajánlja a bizottság. Javasolja továbbá a közgyűlésnek, hogy a polgármester tegyen sürgősen intézkedéseket aziránt, hogy a város függő kölcsönei mihamarabb törlesztéses kölcsönökké változtattassanak át. A bizottság foglalkozott továbbá egy új nyári karosszéria beszerzésére szükséges függő kölcsönrel is, s azt javasolja a közgyűlésnek,

hogy az erre szükséges 37.325 korona függő-kölcsönt a törzsvagyonalapból vegye fel 4 százalékos kamatozás mellett.

Folytatólagos sorrendje az Aradváros törvényhatósági bizottsága által 1911. évi május hó 10-en d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak: Pópa Demeter dr. kérvénye orvostudori oklevelének kihirdetése iránt. — Az aradi „Fehér Kereszt” gyermekvédő egyesület kérvénye a tápkonyha élelmei évi 1000 korona folyósítása iránt. — A tanács előterjesztése özv. Dr. Mészáros Gábornénak özvegyi nyugdíj és kegydíj megszavazása tárgyában. — A Nagy-kikinda—Arad helyi érdekű vasut törzsrészvényeiért fizetendő 120.000 korona kölcsön vétele.

A trónörökös Budapesten

(Ferenc Ferdinánd vadászkirándulása.)

Távirati tudósítás.

Budapest, május 8.

Ferenc Ferdinánd trónörökös vasárnap délután, Kupovin szerémszégi községbe való útjában, Budapestre érkezett. A trónörökös sasvadászatra utazik Délhorvátországba, ahol szerdáig marad. A keleti pályaudvaron Karácsonyi Jenő gróf főrendiházi tag, Boda Dezső főkapitány, Ofner József államvasuti üzletvezető és Bóczán Elemér állomásfőnök gyűltek egybe a trónörökös fogadására. Fél két órakor futott be a pályaudvarra a bécsi gyorsvonat, amelyhez a trónörökös udvari szalonkocsija csatolva volt. Ferenc Ferdinánd nem szállt ki mindjárt, hanem még a kocsiban fogadta Karácsonyi Jenő grófot, akivel hosszabb ideig elbeszélgetett, majd átnézte azokat a leveleket, melyek itt várták a pályaudvaron.

Két óra tájban hagyta el Karácsonyi gróf társaságában a szalonkocsit és a pályaudvar kijárata felé indult. Utközben észrevette Boda Dezső dr. főkapitányt. Odalépett hozzá, kezét szorított vele s úgy mondta!

— Also, ich bin wieder hier! (Nos hát megint itt vagyok.)

— A főváros közönsége mindig hódolattal és szeretettel várja és fogadja fenségedet — válaszolta a főkapitány magyarul.

A trónörökös azután kiment a pályaudvar elé és szárnysegéde, Rumerskirch báró társaságában beült a 495. számú bérkocsiba, — a főváros legkopottabb, zörgő kerekű fiakkerébe — és kihajtatott a Rottenbiller-utcán át a Városligetbe. A főkapitány kocsija nyomon kísérte. Az Iparcsarnok előtt a trónörökös kiszállt kocsijából és körüljárta a parkot.

— Nagyon szeretem a virágokat — mondta a főkapitánynak, aki kalauzolta — és nagyon szép a fővárostól, hogy ennyi pénzt áldoz értük. En is sok pénzt költök virágokra.

Azután újra beült kocsijába és visszahajtatott a keleti pályaudvarra, ahol időközben megjelent Csatóry Frigyes, a Dunagőzhajózási Társaság vezérigazgatója is.

A pályaudvaron előbb Bóczán Elemér állomásfőnököt szólította meg, akivel hosszabb ideig elbeszélgetett, majd Csatóry Frigyeshez fordult, aki közölte vele, hogy a Zrinyi nevű gőzöst bocsátotta rendelkezésére a Zimonyból Kupovinba való átkeléséjére. Még Ofner József üzletvezetőt szólította meg ezután a trónörökös és egyenyed négy órakor újból beszállt kocsijába. Pontban három óra husz perckor elindult vele a vonat Zimony felé.

Zimonyból jelentik: A trónörökös vonata este 10 óra 18 perckor, a rendes időben érkezett meg Zimonyba. A pályaudvart esendőség szállotta meg. Ferenc Ferdinándot a rendőrség főnöke, Vukovics fogadta, akivel a trónörökös hosszabb ideig beszélgetett. A pályaudvarról a trónörökös a Dunagőzhajózási Társaság állo-

mására ment, ahol felszállott a rendelkezésére bocsájtott „Zrinyi” nevű hajóra, amely csakhamar elindult.

Klenakból jelentik: A trónörökösét hajnali három órára várták Kupinovon, de a „Zrinyi” gőzös nem kötött ki, hanem a trónörökös egyenes intézkedése folytán a körülbelül ötven kilométerrel távolabb levő Klenakon vetett horgonyt. A hajó azonban ma délelőtt már visszafelé ment Kupinovoba. Az idő nem kedvez a vadászatnak, mert napok óta hatalmas eső árasztja el a vidéket.

VIDÉK.

Ahol nem fizetik a tanítókat.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tekintetes Szerkesztő ur! Kecses lapja folyó hó 6-án megjelent számában megjelent „Ahol nem fizetik a tanítókat” című cikkre vonatkozólag legyen szabad a következőket előadnom.

Igaz, hogy a községi iskolaszék gondnokának folyó hó 2-án, az egyik községi iskolai tanítói és óvónő május havi fizetését pénzkészlet hiányában ki nem szolgáltathattuk, azonban már e hó 6-án az iskolaszéki gondnokot értesítettük, hogy az esedékes fizetéseket felveheti, miután már ekkor a szükséges összeg rendelkezésünkre állott. Ily pénzzavarok a tavaszi hónapokban nemcsak Szemlakon, hanem minden olyan községben előfordulnak, hol a községi iskolák, egyéb jövedelmi forrás hiányában csak a községi adóból fedezendők, — hol a fizető közönség nagy többsége földművelő, s csak termékei értékesítése után fizeti köztartozásait.

Ugy a jelen, mint a múlt évben a községi számadások tanúsítása szerint a községi tanító és óvónő fizetése, ha nem is minden hó elsején, de első napjaiban ki lesz szolgáltatva.

Községünk egy államilag segélyezett községi iskolát és egy óvodát tart fenn, — ennek szükségleteit évenként a községi előirányzatban vannak felvéve.

Van még egy községi iskola, melynek létesítése 1877. évre megy vissza, midőn is az akkori egy tanerejű róm. kat. elemi iskola községi iskolává alakítottatott, melynek fenntartásához a kir. közalapítványi uradalom, a róm. kat. és izraelita hitvallású adófizetők 5% iskolai adóval járultak, és a fentnevezett uradalom 12¹⁰⁰/₁₀₀₀ hold föld javadalmazással járult a tanító fizetéséhez.

Ezen iskola szükségleteit a községi iskolaszék vetette ki, a befolyt jövedelmet elszámolta, évi számadásait, előirányzatait jóváhagyás végett az illetékes felsőbb hatósághoz felterjesztette.

Ezen terhekhez a község mivel sem járult.

1908. évben a kir. közalapítványi uradalom saját birtokán nem két, hanem egy iskolát létesített, s ez okból a községben levő községi iskola fenntartásához az 5% iskolai adó kivételét s a javadalmi föld élvezését megvonta, s miután az évi kivetés (a róm. kat. és izraelita adófizetők 5% hozzájárulása) az iskola szükségleteit nem fedezte, a községi iskola igazgatótanítójának jelentése folytán a vármegyei köz-igazgatási bizottság 49/45—1910 kb. határozatával kötelezte a községet, hogy Vargha Károly községi iskolai igazgatótanítónak a tőle elvont font 533 kor. 87 fill. évi becsértékét 1908. évi október hó 1-ig visszamenőleg, jövőben pedig alapfizetése, három ötödés korpótléka fejében évenként 2102 kor. 65 f. összeget, nem különben 100 kor. igazgatótanítói tiszteletdíjat fizesse ki. Ezen terhek viselésére azon okból köteleztetett a község, mert az 1848. évi XXXVIII. t. c. 35. §. értelmében a községi iskolák terheit a községek tartoznak viselni.

Nevezett igazgatótanító részére ezen összegből ez ideig 805 kor. 80 fillér összeg fizettetett ki.

A községi képviselő testület ezen határozat ellen 76—1910. számú határozatával felebezéssel élt, s így az ügy felsőbb elbírálás alatt áll.

Megjegyzem, hogy községünkben az ágost. hit. egyház három, — a görög keleti két, —

a gör. kath. egy. — az ev. ref. egy felekezeti iskolát tart fenn saját erejéből, s nagyon szerelmes lenne, ha ezen egyházak adófizető tagjai a községi iskola terheit is kénytelenek lennének viselni, holott saját erejükből tartják fenn felekezeti iskoláikat.

Látni való, hogy a községi iskolai igazgató-tanító fizetésének ezideig ki nem szolgáltatása nem a községi előjáróság csökönységén, hanem sokkal fontosabb okokon mulik.

hajtandó lenne, ha ezen állapot a tanügy jól felfogott érdekéből mielőbb rendeztetnék, s ekkor megszűnnék Szemlak községben a kulturbotrány, a minek a községi előjáróság örülne legjobban.

Kiváló tisztelettel alázatos szolgája Bedrich Lajos jegyző. Szemlak 1911. május 6.

SPORT.

+ Az Aradi Polgári Lövészegylet városunk legrégebbi és éppen ezidén 80 éves fenállását ünneplő sportegyesülete tegnap vasárnap délután tartotta meg a városligeti lövölde dísztermében évi közgyűlését Mülek Lajos dr. főlövészmeister, a Délmagyarországi Lövész Szövetség alelnöke a tátt.

Az egyesület az elmúlt évben a város törvényhatóságától kapott segélyösszegezen felül a saját vagyonából is még mintegy 1300 koronát áldozott a ligetfenntartás céljaira, a mivel az üdülőhelyekben annyira szűkölködő közönségünknek erején felüli nagy szolgálatot tett. Az egyesület az elmúlt évben is szép eredménnyel záródott nagy díjlövészetet rendezett, a melyen a kebelbeli tagokon kívül az ország több kiváló lövésze is részt vett. Hogy az egyesület ily szép eredményeket tudott felmutatni elsősorban is az ügybuzgó és tevékeny vezetőség érdeme, miért is a közgyűlés a tisztikarnak egyhangú köszönetet szavaz. Mülek megható szavakban emlékezik meg az elmúlt évben elhalt Simay István és Reininger Samu egyesületi tagokról. Az elmúlt évi pénztári jelentést és számadást egyhangúlag jóváhagyta, a felmentvényt megadta és Koszka Emil pénztárnoknak köszönetet szavazott. A közgyűlés felhatalmazta Mülek főlövészmeister, hogy az egyesületnek a város törvényhatóságával kötött és a múlt évben lejárt, a liget kezelésére vonatkozó szerződését további 10 évi időtartamra az eddigi feltételek mellett meghosszabbíthassa. Végül a főlövészmeister bejelentti, hogy az egyesületi választmány a közgyűlés utólagos jóváhagyásának feltétele mellett bejelentette csatlakozását a folyó évben alakult Délmagyarországi Lövész Szövetséghez, a mit a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vett. Több indítvány nem tétetvén, a gyűlés véget ért.

Jelen voltak az egyesület vezetősége: Mülek Lajos főlövész mester, Magyar Ferencz tb. főlövészmeister, Domonkos Lajos és Nagy Kálmán lövészmeistereken kívül: Varjassy Lajos polgármester, Domány József, Maresch Gyula, Hoffmann Antal, Reinhardt Gyula, Reicher Károly, Nikolic Sándor, Tagányi Gusztáv, Koszka Emil, Kovács Vince, Kárpáti János, Réthy Viktor, Klein Ignác, Dörner Emil, Weisz Dávid, Meer Armin, Fejér Gyula, Hunyadi József, Staufner Károly, Weil Alajos, Farkas Ábrahám, Domonkos József, B. Blaskovics János, Brenner Mátyás, Fischer Ferenc, Balázs Antal, Sterhardt Imre, Strichof Albert, Kucséra József, Cziegler Sebők, Kuszalek Ferencz, Schönfeld Jónás, Töves Ferenc, Polgári Mildós, Meer Lipót, Balázs József, Bartha Róbert, Kustyan J., Ziffer Sándor, Schmotzer Béla és Gruber László dr.

Ugyancsak ma d. u. 2 órakor nyitotta meg Mülek Lajos főlövészmeister az egyesület megnyitó lövészetét, mire a nagy számmal megjelent lövészek Domokos Lajos és Magyar Ferencz lövészmeisterek vezetése alatt serényen s jó kedvvel kezdték meg a versenylövészt. Réset vett 18 lövész, köztük 9 kezdő, kik már ezen az első versenyen is oly szép eredményeket értek el, hogy méltán részolgnak a dícséretre. A versenyen leadott összesen 965 lövés és pedig 815 fegyverrel és 150 pisztolylyal. A verseny eredménye a következő: I. A 150 m. 10 körös nemzetközi fegyvercél táblán 5 lövéses sorozatban I. Grumáz L. dr. 41 körrel, II. Meer A. 40, III. Dörner E. 37, IV. Koszka E. 36, V. Meer L. VI. Ziffer S. — Összesen 14 lövész,

255 lövés. 2. A 152 m. 5 körös mozsár fegyver cél táblán 20 lövéses sorozatban: I. Grumáz L. 19 találat 56 körrel, II. Dörner E. 18 t., III. Koszka E. 16 t. IV. Meer L. 16 t., V. Meer A. 15 t., VI. Domonkos L. VII. Magyar F. — Összesen 16 lövész, 560 lövés. 3. A 152 m. fegyvercél táblán közép táblatokért: I. Dörner E. II. Polgári M. III., Ziffer S., IV. Grumáz L. dr., V. Bartha R. 4. Az 50 m. 10 körös nemzetközi pisztoly cél táblán leadott 150 lövés. Az 5 lövéses sorozatban I. Grumáz L. dr. 47 körrel, II. Balázs József 46 körrel. A 10 lövéses sorozatban: I. Balázs József 88 körrel, II. Grumáz L. dr. 86 körrel

A lövészek között nagy lelkesedést keltett az a felmerült terv, hogy az egyesület vezetősége az egyesületnek 1831. évben Orozy Lőrinc báró által történt alapításának 80 éves évfordulóját egy az ez évi szept. hó első felében tartandó nagyobb arányú jubileumi díjlövészetel kívánja megünnepelni és hogy arra az ország összes lövészegyesületeit és lövészeit meghívják.

+ A feledékeny budapesti labdarugók. Néhány nap óta öles plakátok hirdettek, hogy vasárnap Magyarország egyik legjelesebb sportegyesülete, a Mac. — teljes címével: Magyar Athletikai Klub — Aradra jön, hogy itt összemérje erejét az Aradi Athletikai Klub football csapatával. Az érdekesnek ígérkező mérkőzést meglehetősen nagy érdeklődés előzte meg, vasárnap délután pedig a sporttelepet beláthatatlan tömeg szálta meg. A pályán még soha sem volt oly nagyszámu közönség, mint vasárnap délután. A közönség izgatottan várta a budapesti football csapat felvonulását. Türelmetlenkedtek, tapsoltak, kiáltottak az emberek, de a mérkőzéshez nem állt fel a két csapat. A match megkezdése fél öt órára volt jelezve s már öt óra is elmúlt, de a Mac. nem mutatkozott. Az Aradi Athletikai Klub vezetői ekkor telefonon felhívták a Mac. margitszigeti sporttelepét, ahonnan megkapták a választ:

— Sajnáljuk — mondta a Mac. egyik embere telefonon — de nem mehettünk le, mert nem tudtuk összehozni a csapatot.

A rendezőség természetesen tudomására adta a történeteket a közönségnek, amely a Mac. ellen tüntetve hagyta el a pályát. Sport körökben sok szóra adott alkalmat a Mac. eljárása.

A klub vezetősége ma express uton kért felvilágosítást a Magyar Athletikai Klub elnökségétől s mindaddig, míg a válasz meg nem érkezik, a sport életében szokatlan eset felett semmiféle kritikába nem bocsájtjuk. Az AAK. elnökségének ígéretét bírjuk arra, hogy a MAC-tól beérkező igazoló értesítést közönségünkre való tekintettel rendelkezésünkre bocsátja.

Az aradi atletikai klub különben a következő nyílt levelet intézi az aradi közönséghez:

Amidőn ez uton is hálás köszönetünket nyilváníthatunk azért a megtisztelő érdeklődésért, rokonszenvért és pártolásért, amelyben klubunk tevékenységeit eddig is részesíteni szivesek voltak, kötelességünknek tartjuk tudatni közönségünkkel, hogy a sportéletben szokatlan, nálunk még soha elő nem fordult esetre nézve ma a Magyar Athletikai Klubot elmaradásáért express levélben igazolásra szólítottuk fel. Hisszük, hogy a Magyar Athletikai Klub tudni fogja azt, hogy városunk közönségével szemben a tegnapi viselkedésért mi a kötelessége. Ebben bizva kérjük a mi kedves, figyelmes közönségünket, hogy az előttünk is ma még érthetetlen tegnapi incidens felett térjen napirendre, ne befolyásoltassa azzal a már helyes irányban haladó érdeklődését céljaink rovására részesítse vállalkozásunkat, sportünnepélyeinket továbbra is abban a szeretetteljes pártolásban és támogatásban, amiben eddig részesíteni szives volt s mi azt igyekezni fogunk a legmesszebbmenőleg kiérdemelni s intézményesen gondoskodni arról, hogy hasonló eset soha többé meg ne ismétlődjék. Arad, 1911. V/8. Teljes tisztelettel az Aradi Athl. Klub.

+ A. A. C. I.—A. A. C. II. 15:0. Az elmaradt football matchre egybegyűlt gyönyörű közönség szórakoztatására az A. A. C. I. csapata training mérkőzést tartott a klub II. csapatával és azt elég élvezetes játék után, amelyben az I. csapat pompás játékaról tett tanubizonyosságot ifj. Szathmáry István biráskodása mellett 15:0 arányban megnyerte.

Magyar orvos diadala.

(A cukorbetegség gyógyszere.)

Távirati tudósítás.

Budapest, május 8.

Hat év óta minden zaj nélkül, teljes visszavonultságban, valami hősi fanatikus meggyőződéssel dolgozik egy magyar orvos a cukorbetegség új kezelési módján, amely hivatva van ezt a súlyos, hihetetlenül elterjedt és eddig leküzdhetetlen betegséget megfékezni és százezreket szenvedéseiktől megszabadítani. A budapesti I. számú belgyógyászati klinikán, Kétly László dr. professzor segítségével, aki elsőnek ismerte fel a magyar orvos tanulmányának rendkívüli perspektíváját. A tudós orvos neve: Menyhért Vilmos dr., független, gazdag ember, hat év óta kizárólag a cukorbetegség gyógyításával kísérletezik. Már a nemzetközi orvoskongresszuson előadást tartott Menyhért Vilmos dr. új terápiájáról, de a gyógyulás csak most alakult ki, hogy a klinikán elkészültek a statisztikával és azokat a betegeket adták Menyhért dr. keze alá, akikről már lemondtak. Egy év óta minden beteg, a legsúlyosabb esetek is, gyógyultan hagyták el az I. számú belgyógyászati klinikát. Az összes cukorbeteg közül, akiket Menyhért dr. találomra alapján kezeltek, száz percent gyógyultak, cukormentesen távozott! Menyhért Vilmos szombaton este számolt be a kísérleteinek végleges eredményéről orvoskollégáinak az Orvos Egyesületben.

Egy fővárosi hírlapíró ma felkereste Menyhért Vilmos dr. orvost, a cukorbetegség gyógyításának uttörőjét József-körút 31. számú lakásán.

— Végtelenül sajnálom — mondotta az orvos — de nem vagyok hivatott arra, hogy a saját gyógyulási módjáról kritikát mondjak. Az I. számú belgyógyászati klinikán folytak a kísérletek, Kétly dr. tanár felügyelete alatt, forduljon a professzorhoz, ha érdeklődik találmányom iránt. Egyébként szombaton tartottam beszámolómat az Orvos Egyesület estélyén. Rövidesen magyar, német és angol lapokban is publikálva lesz kísérleteim eredménye...

Ennyit mondott Menyhért dr., aki igen elegáns, zömök, erősen öszülő férfi, tul a negyven éven. Igen sok külföldi szanatórium fordult már hozzá a gyógyulás pontos leírásáért.

Kétly László dr. orvosprofesszor Menyhért dr. kért kísérleteiről a következőket mondotta:

— A véleményemet szombaton Menyhért előadása után az Orvosegyesületben már kifejtettem. Évek óta folynak itt a kísérletek. Menyhért új teóriájának fő lényege az, hogy a cukorbetegség fő oka az emésztés élettani feldolgozásához szükséges és az egész szervezetet befolyásoló ugynevezett fermentumok zavara. Szóval, a fermentumok egyensúlyának kóros elváltozása. Ez élettanilag és kórélettanilag teljesen elfogadható teória alapján gyógyítja Menyhért a cukorbetegséget, megfelelő módon elkészített, csak a bélben oldódó Keratinizált labdacok alakjában, amelyek a hiányzó fermentumot pótolják. Így az emésztés élettani rendszerét helyreállítva, a cukorbetegségnél előforduló súlyos anyagcsere-zavarokat megszünteti és így a legsúlyosabb beteget is módjában van fiziológias egyensúlyba hozni. A teóriájának helyessége vita tárgyát képezheti, de az általa alkalmazott gyógyulás klinikai tapasztalataink szerint olyan súlyos esetekben is, ahol az eddigi szokásos diétás eljárással tehetetlenek voltunk, határozottan javulást, sőt évekre terjedő cukormentességet és teljes munkaképességet értünk el. E már évek óta szigorúan ellenőrzött vizsgálatok és a vele

elért klinikai gyógyeredmények szerintem jogosultá teszik, hogy azzal most már az orvosok megismerkedvén, igen komolyan foglalkozzanak. Remélhetőleg mindenki megerősíti majd a mi tapasztalatainkat és úgy hiszem, ha majd a magánpraxis és egyéb klinikai gyakorlat akceptálja a gyógyulást úgy különben menthetlen betegeket adunk vissza az életnek, családjuknak és a társadalomnak!

Eddig tartott Kétly László tanár nyilatkozata. Még csak annyit, hogy az összes hat év óta tartó kísérletek alatt egyetlen egy haláleset sem fordult elő Menyhért Vilmos doktor kezelése alatt.

A magyar Schönbrunn.

— Detektívek a gödöllői parkban. —

Távirati tudósítás.

Budapest, május 8.

Szombat délután óta a gödöllői kastély vendége a király, akinek feltétlen nyugalmat ajánlottak az orvosok s még azt is megtiltották neki, hogy államügyekkel foglalkozzék. A király egész nap sétál, olvas, vadászgat, kedves — de már régen nem látott — vadásztársai kíséretében.

Gödöllőn már napok óta készültek a király fogadására. Még a múlt héten megkezdődött a nagy takarítás, hogy teljesen rendezzék a kastélyt a király érkezésének idejére. Az uralkodó számára ezuttal az ugynevezett Erzsébet-lakosztályt rendezték be, a királyné egykori szobáit.

Rengeteg csendőrt koncentráltak mostanában Gödöllőn és vidékén s a királyi park környéke meg van rakva budapesti detektívekkel, akik nyomban megfigyelés és őrizet alá vesznek mindenkit, aki gyanusan ólalkodik a park környékén. Különösen az okoz nagy gondot a kirendelt közbiztonsági tisztviselőknek, hogy reggeli sétái alkalmával senki meg ne lepje a királyt, hogy kéregetők és kérvényezők ne álljanak utjába. A tulkívánsi és tolakodó embereket megszólják és ha szükségesnek látják, eltávolítják, de rendszeren csak figyelmeztetik őket. A csendőrség ugyszólván folyton cirkál és portyázik, úgy, hogy gyanus ember még csak a közelébe sem jöhet Gödöllőnek. Ennek természetesen elsősorban a koldusok isszák meg a levét, akiket hét határból kitiltott a királyi nyugalmaról gondoskodó, szigorú közigazgatás.

Gödöllőről jelentik: A gödöllői levegő igen jó hatással van a királyra, aki naponként nagyobb sétát tesz a parkban. Amikor a király szombaton Gödöllőre érkezett, a kastély bejáratánál Petera Hubert fővadászmesterrel az élén a koronauradalom főtisztviselői, Décsy József főszolgabíró és Gödöllő község előjárósága fogadta a királyt. A felség szíves köszöntéssel üdvözölte a megjelenteket, majd egy régi ismerőséhez, Tegze Lajos dr. palotaorvoshoz fordult a király.

— Régen nem láttam már, — mondotta — jó színben van.

— Felsőged is kitűnő színben van, hála Istennek, — mondotta Tegze.

— Igen, már jobban vagyok, — válaszolta a felség — bár az utóbbi napok betegsége egy kissé megviselt.

Vasárnap reggel hét órakor a király a kastély házikójában misét hallgatott, amelyet Pot-horányi pápai kamarás, gödöllői plébános celebrált. Ma reggel hét órakor a király a kápolnában misét hallgatott, azután féltíz óráig sétált a parkban, tizenegy órakor villásreggelizett, majd dolgozószobájába vonult vissza,

hol a délutáni ebédig államügyekkel foglalkozott. Az eddigi rendelkezés szerint, ha az idő kedvező lesz, holnap délután négy órakor Val-kóra kocsizik ki a felség, hol vaddisznóra fog vadászni.

TANÜGY.

A polgári leányiskola mizériái.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

A városi közigazgatási bizottság mai ülésén Varjassy Árpád tanfelügyelő referálta, hogy a polgári leányiskolában a minap vizsgálatot tartott Nagy László miniszteri biztos, aki konstataulta az iskolánál uralkodó mizériákat és megígérte, hogy a bajok orvoslása végett a miniszteriumban is el fog járni.

Ez ügygel kapcsolatosan Barabás Béla bizottsági tag előadta, hogy az igazgató főfelügyelő felszólítására a minap látogatást tett az iskolában és ott valósággal tarthatatlan állapotokat tapasztalt. Az eredetileg 270 tanulóra tervezett kilenc tanterembe ötszáz tanuló van bezsúfolva, bár a négy elemi elvégzett növendékek egy része így is az elemi iskola ötödik és hatodik osztályába volt kénytelen helyszűke miatt beiratkozni. Torna- és zeneterem nincsen, a rajzteremben pedig különösen a harmadik és negyedik osztályos leányiskolák a szűk hely miatt mozogni se tudnak stb. Megnyugtató választ szeretne bizottsági tag a polgármestertől aziránt, hogy a szükséges építkezéseket mikor fogják elvégezni.

Varjassy Lajos polgármester előadja, hogy a város a szükséges kibővítési munkálatok terveit is elkészítette már és fel is terjesztette a miniszteriumba. A miniszterium azonban az átalakításra felveendő költségen 4500 koronás annuitásait csak úgy hajlandó viselni, ha a város eleget tesz elvállalt kötelezettségének és a felsőbb leányiskolát internátussal együtt felépíti. A város erre a terveket újra felterjesztette a miniszteriumba azzal a kérelemmel, hogy a kibővítés sürgősségére való tekintettel a junktimtól tekintsen el. Ha azonban a miniszterium a kérést nem intézné el kedvezőleg, úgy előterjesztést fog tenni a törvényhatóságnak aziránt, hogy az annuitásokat a város maga vállalja.

Urbán Iván főispán azt hangsúlyozza, hogy az ilyen kulturális célokra okvetlen kell pénznek lenni. A románok éppen most határozták el, hogy nagyszabású modern polgári leányiskolát és internátust fognak létesíteni s még majd az lesz az eredmény, hogy a magyar lányok is kénytelenek lesznek román iskolába járni. Ezt az ügyet őszig feltétlenül el kell intézni még akkor is, ha a városnak kell a költséget törlesztenie.

Varjassy Árpád tanfelügyelő megjegyzi, hogy a kibővítés folytán előállott tandíjtöbblet majdnem fedezné az annuitásokat. A bizottság erre megbizta a polgármestert, hogy az iskola sürgős átalakítása ügyében a szükséges lépéseket haladéktalanul megtegye.

(—) Az „Aradvidéki Tanítóegylet” aradi köre május hó 11-én délután 3 órakor a Kazinczy-utcai polgári fiúiskola dísztermében ülést tart. Az ülés tárgyai: 1. Megnyitó. 2. A tanügyi közigazgatás szakszerűsítése. Előadó: Nikitscher József. 3. A Magyarországi Tanítók Bankja. Előadó: Lautner Mátyas. 4. Az általános megyei tanítóegyletek reformja és a tanítói kamarák. Előadó: Harmat Ferenc. 5. A tanító-ság anyagi helyzete. Előadó: Kádár Jenő. 6. Indítványok. 7. Tisztújítás.

(—) Miniszteri biztosok. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az aradi kereskedelmi isko-

lához miniszteri vizsgabiztosul Trautmann Henrik budapesti akadémiai tanárt, az alsókubini és turócszentmártoni kereskedelmi iskolához Abrai Lajos aradi nyug. kereskedelmi iskolai igazgatót nevezte ki.

Konrád bajor herceg balesete.

(Borotválkozás közben megvágta magát.)

Távirati tudósítás.

Budapest, május 8.

A Várban, József főherceg udvarában ma reggel kilenc órakor Konrád bajor herceg, Augustza főhercegasszony fivére, aki egy hét óta vendége a főhercegéknek, borotválkozott és — megvágta magát. A fiatal herceg éles borotvája megcsuszott a kezében és egy centiméter széles és egy milliméter mély, vagy még kisebb sebet ejtett az ajkán.

A herceg egyszerű angol-flastrommal akarta a karcolást betapasztani, de Augustza főhercegasszony azon a véleményen volt, hogy az ilyen kis és jelentéktelen seb is veszedelmes lehet, ha nem dezinficiálják és nem a legóvatosabb sterilkezeléssel intézik el. Augustza főhercegnő parancsára azonnal előállított az automobil és ő fensége Konrád herceggel minden kíséret nélkül a Rókus-kórházba robogott.

Az udvari automobil a Lánchidon, a Koronaherceg-, Kossuth Lajos-utcán és Rákóczi-uton át hajtott a Rókus elé. A kórházban, ahol ezuttal nem volt bejelentve a fenséges vendég látogatása, nagy feltűnést keltett a főhercegnő megjelenése. Augustza azonnal az első emeletre sietett, ahol egyenesen benyitott a sebészeti ambulatóriumba, ahol Herczel professzor és Gellért dr. operációkat végeztek. A herceg egy selyem zsebkendőt tartott az egész idő alatt vérző ajkához. A professzor nyomban megvizsgálta a sebet. Gellért dr. dezinficiálta, azután pedig egy kis tapasszal beragasztotta. Fzzel az egész baleset egy perc alatt elintéződött.

A főhercegasszony és a bajor herceg még közel egy félóraig ott maradtak a kórházban és szívélyesen elbeszélgettek a professzorral és a doktorokkal. Féltenekéntőkor távoztak. Herczel tanár fehér műtő-kosztümjében az első emeleti folyosón egészen végig, le a lépcsőház földszinti ajtajáig kísérte a fenségeket.

A földszinten elváltak és a főhercegnő és a herceg hálásan köszöngötték az orvosi segítséget. Az inas leugrott az automobilról és fődetlen fővel várta a fenséges asszonyt. A fehérkeztűs portás a főkapu mindkét szárnyát kinyitotta és szintén leemelt sapkával haptáiban várta a fenségek távozását. Augustza főhercegasszony a kapuban megállt. Szembe jött vele egy öreg ember, a városi alkalmazottak ismert ruhájában. Stefanek Antal bácsi, a Stáhlly-utcai halottas ház ismert boncoló-mestere. Stefanek néhány hónappal ezelőtt boncolás közben fertőzést kapott. A kezén nagy seb támadt. Herczel tanár osztályán kezelték és Augustza főhercegnő, aki éppen annak idején tanulta a betegápolást és a sebkötözést és mindennapos vendég volt a kórházban, látta el Stefanek sebet:

— Na vigéc, herr Stefanek? — kérdezte Augustza főhercegnő.

Stefanek hálásan és örömtől ragyogó szemekkel válaszolt és köszönte meg az érdeklődést. A főhercegnő pedig elmondotta, hogy emlékszik még az esetre. Figyelmeztette, hogy vigyázzon magára, elő ne forduljon hasonló baleset. Ezzel mosolyogva biccentett, Stefanek mélyen meghajolt, Augustza főhercegasszony és Konrád bajor herceg pedig beszállt az automobilba. Néhány járó-kelő megemelte a kajáját. Augustza főhercegnő mosolyogva biccentett, a fiatal Konrad her-

ceg pedig szerényen és rendkívül barátságosan köszönt vissza. Ajkán egy négyzencentiméternyi rózsaszín flastrommal és leereszkedő mosollyal.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Kedd: Anatol, színmű. (Bemutató előadás.) Göthné Kertész Ella és Göth Sándor vendégfelléptével. (B. bérletszünet.)

Szerda: Anatol, színmű. Göthné Kertész Ella és Göth Sándor vendégfelléptével. (C. bérletszünet.)

* A Göth-pár vendégszereplése. A színigazgatónak sikerült kieszközölni az, hogy a Göth-pár az eredeti két napos vendégszereplést négy nappal meghosszabbítsa. A művészpár kétszer az arckép és kétszer az Eljen a király című darabokban fog fellépni. Ezek a darabok bérletfolyamatban, rendes helyárok mellett kerülnek színre.

* Az aradi zenede háziestélye. Az aradi zenede háziestélye vasárnap délután a Fehér Kereszt nagytermében kitűnően sikerült. Nagy számban jelentek meg a szülők meg a zenebarátok és a programot élvezettel hallgatták végig. A 26 zeneszámot 5 órától félnyolc óráig gyors egymásutánban játszották és meglátszott a rendező Krispin József igazgatónak szakavatottsága. A programon 150-nél több tanulóknak a nevét olvashattuk. A zenede tanárai: Budits Mátyás, Kaletsky Vilma, Schleiszner Amália, dr. Wagner Józsefné és Zoltai Mátyásné kitűnő tanerők és büszkének lehetnek szorgalmuk gyümölcsére.

* Erő-mutatványok a nyári színházban. Az öt Merckels testvérek nevét ismeri már az egész művelt világ, emberfeletti, csodás produkcióikkal kivívták maguknak az általános ismereteket a legnagyobb elismerést, hogy öt Merckels testvérek legutóbb a francia főváros lakosságát hozta lázba idegizgató, haláltmegvető mutatványával. Tengerészeknek öltöznek fel s egy kullisszából összeállított hadihajó fedélzetén szinte hihetetlennek látszó erőmutatványokat produkálnak. Az igaz, hogy a hirneves artista-csapat meg is fizetteti merész vállalkozását. Négy száz korona fellépési díjat kapnak előadásankint mindenütt. Ennyit fog fizetni Merckelsnek Szendrey színigazgató is, aki a Nyári Színház attrakciós előadásaira leszerződte őket.

* Heltai Jenő kabaréja. Napról-napra fokozottabb érdeklődéssel várja az aradi közönség Heltai Jenő Modern színpadját. Az érdekesnek ígérkező, változatos tartalmu, nivós műsor, a szereplő kiváló művésztalálók, Heltai népszerű egyénisége, az olcsó helyárok mind közrejátszanak a Modern Színpad iránt megnyilvánuló szokatlan érdeklődésben. Már eddig is igen sok előjegyzés történt, amely a sűrűn változó műsorra való tekintettel nagyon is kívánatos. Nagyobb társaságok részére igen célszerű állandó asztalokat lefoglalni. Kedvezményes jegyek és paszpartuk Ingusz I. könyvkereskedőnél és Bruckner Lajos titkárnál kaphatók.

* A tüzes vér. Kedden mutatja be az Uránia színház Albert Godnak a már világhírű dán írónak leghatalmasabb drámáját. A dráma izgalmas meséjét az Uránia színház külön lenyomatban ismerteti a közönséggel, és ezt az érdekesítő mesét, mely olvasmányának is lebilincselő, minden látogató ingyen kapja meg az Urániában. A tüzes vér nagy drámai művészetet igénylő főszerepet Osta Mielsen a nagy dán tragika játsza. Ezt a nagy művésznőt már ismeri az Uránia publikuma. Osta Mielsen játszotta a Züllés utján és a Leányvásár fő nő szerepeit, de egyikbe sem nyilatkozott meg olyan fenséges tökéletességben ragyogó talentuma, mint a most színre kerülő drámában. A tüzes vér fenomenális hatását bizonyítja, hogy Budapest nap-nap után kizárólag ezt a képet adja a Royal színház és az emberek valószínűleg török magukat jegyekért. A hatalmas

képet rendes helyárok mellett három napon keresztül mutatja be az Uránia és hogy lehetővé tegye a kép megtekintését mindenkinek, az előadásokat nem mint rendesen délután hat, hanem már öt órakor kezdik meg.

* A tüzes vér az Apollóban. (Bemutatásra kerül először kedden.) A kinematográfia legcsodásabb és legtökéletesebb alkotását az aradi Apolló-színház megszerezte három napi bemutatásra. Ujságolvasó ember előtt felesleges hangsúlyoztatunk a tüzes vér klasszikus értékét, elég ha azt megemlítjük, hogy Budapesten amióta műsoron van ez a világeseményű mozgóképek, a közönség valóságos ostromolja a mozgószínházak pénztárait, hogy jegyhez juthasson. Soha még olyan érdeklődés nem mutatkozott mozgóképek iránt, mint amilyent elértek a tüzes vér bemutatásával. A tüzes vér Albert God hirneves dán írónak a nagy feltűnést keltő drámája után készült s a három felvonásos képbe bevitték mind azt a finomsággal megrajzolt realizmust, amelylyel a nagy író megírta örökbecsű drámáját. Albert God drámájának aradi premiéréje kedden lesz az Apollóban. A torlódás elkerülése végett ezuton kéri a színház igazgatósága a közönséget, hogy lehetőleg pontosan jelenjék meg az előadásokon, nehogy a kép előadásának hatását zavarják. Továbbá kéri az igazgatóságot, hogy a szülők lehetőleg ne hozták magukkal gyermekeiket, mert a híres képnek realitásos jelenetei is vannak. 177

Szabad a „hatszázhat.”

(A belügyminiszter körrendelete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

Az Ehrlich—Hata-féle szer, a 606., vagy ahogy a zseniális feltalálók hívják, a Salvarsan már leközelebb szabad utat nyer, minden hazai kórházban. A belügyminiszter körrendeletben hívja fel most a törvényhatóságok figyelmét a szérumra és megengedi, hogy azt a kórházakban részben az országos betegápolási alap, illetve a kincstár terhére alkalmazhassák. Figyelmezteti azonban a miniszter a kórházakat, hogy a Salvarsan igen erős hatású szer, amellyel csinján kell bánni és csak olyan orvosok használhatják, akiknek a szer elkészítésében és a betegápolás technikájában teljes jártasságuk van. A rendeletet megküldik az összes kórházigazgatóknak.

Havas Adolf dr. a Szent István-kórház bujarkórosztályának vezetője így nyilatkozott fővárosi tudósítónknak:

— Mi a Salvarsant már állandóan használtuk. Még pedig előzetes engedély alapján. Nagyon természetes, ezentul általánosabban fogjuk alkalmazni. A készítmény jóságáról csak annyit mondhatok, hogy a szer igazán kitűnő, de hogy az teljesen radikális volna, azt senki sem állíthatja.

A kormányrendelet is figyelmezteti a kórházakat, hogy a 606 nem pótolja a higanyt és csak olyan esetekben alkalmazandó, ha a beteg szervezete nem tűri a higanykezelést, vagy ahol radikális segítségre van szükség.

Basch Imre dr., a dologházi kórház bujarkórosztályának vezetője ezeket mondta:

— Ötszázon felül csináltam ilyen Ehrlich-féle injekciót. Az eredmény mindenkor kielégített. A laikus közönség azt hiszi, hogy egy ilyen injekció teljesen elég és a beteg meggyógyul. Kérem oszlássák el ezt a téves hiedelmet. Nagyon alapos kurára van szükség a teljes fölépüléshez. Mostantól kezdve persze még intenzívebben alkalmazzuk.

A szérum ára dózisonként tizenhét kor., de a budapesti gyógyszerertestület tíz koronájával árusítja. Kívánatos, hogy most már csakugyan minden szegény, rászoruló ember hozzájusson az áldásos szerhez.

EGYESÜLETI ÉLET.

Előadás a praktikus nevelésről.

— Az aradi társadalomtudományi társaság közgyűlése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

A Társadalomtudományi Társaság aradi fióka vasárnap délelőtt fél 11 órakor a város-ház termében rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek tárgysorozatán több megüregt tisztviselő betöltése, valamint dr. Nádai Pálnak, az ismert nevű budapesti kritikusnak és pedagógusnak előadása szerepelt.

A közgyűlésen Krenner Vilmos nyugalmazott főfelügyelő elnököt, aki közölte a társasággal, hogy az alelnöki széket, az ügyészi tisztséget és három választmányi tagsági helyet kell betölteni. A titkos szavazás eredményeként egyhangulag megválasztotta a közgyűlés alelnökké Szöllösi Zsigmond dr.-t, ügyészségre Reisinger Ferenc dr.-t, választmányi tagokká pedig Halász Jenő Acsev. felügyelőt, Tolnai János dr. és Steinitzer Pál dr. ügyvédeket.

A közgyűlés hivatalos részének befejezése után következett Nádai Pál dr.-nak előadása „Nevelés és társadalom” címmel.

A fiatal tudóst nemcsak a tudományos világ becsüli alapos és vonzóan irt esztétikai, pedagógiai és különösen uttörő gyermektanulmányi műveiről, hanem a nagyközönség is ismeri a „Hét” szinikritikáinak szellemes, előkelő stílusú íróját. Természetes tehát, hogy a város-háza közgyűlési terme megtelt a közönség minden rétegéből való hallgatósággal; de meg kell állapítanunk, hogy különösen sok hölgy volt jelen.

Az előadás a mai iskolai elavult, céljávészített voltát fejtegette. A mai nevelés hibás céljában, (mely általános műveltséget akar a gyermekeknek nyújtani) és eszközében egyaránt. Az élet, a mindennapi tapasztalat azt mutatja, hogy nem azok boldogulnak, akik általános műveltségre tettek szert: a mai társadalmi viszonyok közt a siker a specializáció, a differenciált tudás, az alapos szakismeret. A középiskola ezért nem nevel az életnek.

De még az úgynevezett általános műveltség is, amelyet állítólag nyújt, hiányos; épen az hiányzik belőle, ami a gyermeket a legjobban érdekli, s amire leginkább szüksége van: a ma technikájának, a ma társadalmi viszonyainak, az egész mai életnek ismerete. Egy igénytelenségében megkapó példával illusztrálta ezt a tudós előadó. A tanár a latin rendhagyó igéket magyarázza és észreveszi, hogy az egyik kis diák nem figyel; odamegy és a nebuló megrettenve mutatja meg, hogy mivel játszott: egy primitív repülőgép modelljével.

Eszközeiben is elavult az iskola: magolat, elkinossa a gyermekeket életük legszebb évében, — mindezt azért, mert eddig nem tudtak érvényesülni — legalább Európában nem — azok a pedagógusok, akik a gyermeklélek kísérleti tanulmányozása után jutottak el a helyes nevelés szabályaihoz.

A modern pszichológia kialakulásában végigfutja mindazokat a fejlődési lépéseket, amelyek az emberi faj áthaladt. Mindnyájan tudjuk, hogy a gyermekek bizonyos korban föltötte hajlamosok ritmikus mozdulatokra, szeretik a verset, a táncot, a dalokat: ez a primitív kor öntudatlan öröksége, az ősember haditáncainak visszfénye. Későbbi korban a fiúgyermekek rendkívül fogékonyak a kalandok, romantikus utazások irányában; ez az emberiség nomád korára emlékeztet. Még későbbi években a gyermekekben felbredt egy szinte elemi vágy a technikai dolgok ismerete iránt; ilyenkor a gyermek fur, farag, ácsolni, rajzolni szeret.

A modern nevelés a különböző életéveknek ezeket a természetes hajlamait használja fel az ismereteknek és ügyességeknek játszva, dolgozva való megtanítására. Ebben az irányban uttörők az amerikai iskolák, amelyek mindegyike egy nagy műhely, ahol saját keze munkája közben ismerkedik meg a gyermek a fizika, a kémia, a technika, számtan, mértan, földrajz anyagával, sőt a művészetekkel is.

Az előadó végül az erkölcsi nevelés kérdésével foglalkozott és ideál gyanánt a francia iskolákat állította oda, ahol az erkölcsi oktatás nem az egyes felekezetek tanításával együtt történik, hanem mint felekezeteken felüli egységes „polgári erkölcsan.” Ebben az erkölcsi oktatásban is van hit; ha nem is vallásos hit, hanem hit az emberi szolidaritásban, hit az emberiség fejlődésében.

A nagyhatású, mély tudással és művészi stílusérzékkel előadott értekezést a hallgatóság hosszantartó, lelkes ünnepléssel köszönte meg. Az előadás után a Társadalomtudományi Társaság tagjai szűkebbkörű bankettre gyűltek össze a Nádai Pál tiszteletére a Központi szalóban.

Bolt a zárda mellett.

— Bűnös kereskedő. —

Távirati tudósítás.

Érsekujvár, máj. 8.

Hatvankét érsekujvári szülő küldött ma fölielentést a nyitrai királyi ügyészséghez Winkler Emil papirkereskedő ellen. Winkler ellen pár nappal ezelőtt az érsekujvári rendőrség is vizsgálatot indított, annak a vádnak alapján, hogy a papirkereskedő üzletébe iskolásleányokat esalogatott stb. stb. Winkler üzlete közel van a Simor-intézet nevű apácázárdához, amelynek növendékei irkáikat, iskolai szereiket nála vásárolták. Winkler a kisleányoknak képeket, apró ajándékokat adott és ezen a réven édesgette őket magához. Akik szépszerivel nem hajlottak a csábításra, azokat — mint a feljelentésben állítják — erővel behurcolta az üzlet mögött levő helyiségbe és szájukat betömve elhallgattatta.

A csunya botrány tegnapelőtt pattant ki. A Simor-intézetből egy apáca óra alatt egyik növendékét elküldötte Winklerhez bevásárolni. Vége volt már az órának, amikor a tízéves kislány keresésére küldtek néhány nagyobb növendéket. Amikor megérkezett, sirva panaszkodott az apácának:

— Bezárt a boltos bácsi — mondta zokogva — és megvert, hogy megcsókoljam.

Bresztyák Sándor hitoktató és a zárda főnöknője erre egyenkint kihallgatták a növendékeket és hetven kisleány bevallotta, hogy többször megfordult a papirkereskedő hátsó titkos szobájában. Herwerth dr. iskolaorvos megvizsgálta a növendékeket és megállapította, hogy közülük igen sokat megrontott a papirkereskedő. Justh Szilárd rendőrkapitány kihallgatta a kisleányokat és szüleiket. Valamennyien igen súlyos adatokat szolgáltatottak a vizsgálatához. A nyomozást tovább folytatják Winkler ellen, akit rendőrségi védelemben kell részesíteni, hogy az elkeseredett apák meg ne lincseljék.

Winkler papirkereskedésében többször megfordult Weigl Gizella is, tizenkétéves leánya Weigl Gyula vasuti tisztviselőnek. Weigl jött rá legelőbb a papirkereskedő üzelmére és elsőnek jelentette föl Winklert a rendőrségen. A csunya botrányról ezt mondotta:

— A múlt hét valemelyik napján — mondta — kihivatott a szolgálati helyiségből egy Welzerné nevű uriaszony, akinek a kisleánya szintén a Simor-intézet növendéke. Elmondta, hogy borzasztó dolgokról beszélnek titkon egymás közt a kislányok. Rögtön hazarohantam. A kisleányom mindent bevallott. Elvittem Nesslinger dr. orvoshoz, aki megállapította, hogy a kislányom meg van rontva. Rohantam a zárda főnöknőjéhez, kérdőre vontam, miért nem ügyelnek jobban a gyermekekre. Késő volt. Ma átmentem Nyitrára és az ügyész előtt kiegészítettem a főkaptány által felterjesztett hiányos adatokat.

Rendőri merénylet egy képviselő ellen.

— Ma éjjelkor akarták letartóztatni. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Zágráb, május 8.

Késő éjjel jelentik Zágrábból: Izgalmas jelenet játszódott le ma közvetlen éjjel előtt Radics ismert parasztpárti képviselő lakásán. Az ügynek folytatása is lesz és politikai színezete miatt valószínűleg nagy hullámokat fog verni.

Ma éjjel előtt néhány perccel megjelent Radics lakásán a zágrábi rendőrkapitányság két tisztviselője, felmutatták az eszéki bíróság végzését és annak alapján hatóság elleni erőszak és hatóságsértés miatt le akarták tartóztatni.

Radics kijelentette, hogy a letartóztatási parancsnak nem engedelmességek, mert őt képviselői immunitása védi. A rendőrtisztviselők azonban azt igyekeztek bizonyítani, hogy az immunitás nem védi a képviselőt, mert in flagranti tettenérés esete forog fenn. Azon az eszéki gyűlésen, amelyből ez az ügy keletkezett Radics a gyűlést feloszlató rendőrtisztnek azt kiáltotta oda, hogy ignoraus, majd eltűnt a tömeg között, úgy hogy a rendőrség nem tartóztathatta le. S minthogy a rendőrség eddig nem tudta megtalálni, a tettenérés esete még mindig fennáll.

Radics ezt az indokolást nem fogadta el.

— Az immunitásom véd, én csak az erőszaknak engedek.

A rendőrtisztviselők erre kijelentették, hogy ők képviselik az erőszakot. Erre azonban Radics kijelentette, hogy még az erőszaknak sem enged és figyelmeztette a rendőrtisztet, hogy ha erőszakot próbálnának vele szemben alkalmazni, minden keze ügyébe eső tárggyal védekezni fog.

A két rendőrtisztviselő látta, hogy könnyen komoly összeütközésre kerülhet a sor, azért inkább nem vitték tulzásba a dolgot és eltávoztak.

Az ügynek előreláthatólag úgy a tartómánygyűlésen, mint az országgyűlésen folytatása lesz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A gyermekkinzó tanító. Több ízben megemlékeztünk már Sugár Vilmos borosjenői tanító ügyéről. Sugár, elhunyt nővérének kisleányát Avram Klotildot hónapokon át ütötteverte, kizozta. Végül is feljelentést tettek ellene az ügyészségen, valamint a felesége ellen is, aki állítólag szintén részt vett volna a kegyetlenkedésekben. A vizsgálat számos terhelő adatot hozott össze a tanítóék ellen. Sugárék azzal védekeztek, hogy a kis leány nemi visszaélést követ el és erről akarták a veréssel leszoktatni. Az orvosi vizsgálat azonban megállapította, hogy a gyermeknek semmi baja nincs, ép és egészséges. Ennek folytán az aradi törvényszék vádtaácsa Sugár Vilmost súlyos testi sértés büntette miatt vád alá helyezte. A főtárgyalást e hó 26-án fogják megtartani. Erre úgy a vád, mint a védelem sok tanut idéztetett meg.

§ Felmentéssel végződött sajtóper. Visontay Kálmán rajztanár a sajtóbíróság elé állította Sebessy Ferenc aradi asztalos mestert, mert ez egy aradi lap nyilnterében súlyos sértésekkel illette. A nagyváradi esküdtbíróság ma tartott főtárgyalásán Sugár Jenő dr. védőbeszéde után Sebessyt felmentette a vád alól.

§ Az aradi ügyvédi kamara új otthona. A napokban új otthonába költözött az aradi ügyvédi kamara, amelynek már szűknek bizonyult a Deák Ferenc-utcai helyiség. A kamara új otthona a Batthyányi-utcai, újonnan épült Köpf János-féle ház, amelynek földszintes helyiségeiben kényelmesen elhelyezkedett.

HIREK.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Lényegesen hőváltozás és helyenkint, inkább csak nyugaton és délen eső vagy zivatar várható. Távirati jólát: Enyhe, nyugaton, délen sok helyütt esapadék, zivatarok. A hőmérséklet Budapesten délen 16-6 Celsius fok.

— A miniszterelnöki sajtóiroda új vezetője. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetésével Barát Ármint kir. tanácsost a mai napon megbizta. A sajtóosztály fölött való felülvizsgálati hatáskört Jeszenszky Sándor dr. miniszterelnökségi államtitkár továbbra is főtartotta magának. Barát Ármintban valóban kiváló újságíróra esett a miniszterelnök kitüntető választása. És ehhez a kitüntetéshez minékünk is van némi közünk. Az új sajtófőnök ugyanis évekket ezelőtt hosszabb ideig újságíróskodott az egyik aradi lapnál. Huzamosabb időt töltött itt és úgy újságírói, mint emberi kvalitásaival osztatlan rokonszenvet és szeretetet vívott ki magának és valóban őszinte volt a sajnálkozás, mely körülvette, mikor a Temesvári Zeitunghoz ment szerkesztőnek. Néhány évig szerkesztett Temesvárott, aztán fölkerült a miniszterelnöki sajtóirodába. Itt hamar felismerték jeles tehetségét és kiváló képességeit és jelentékeny szerepet juttattak neki. Ő közvetítette az érintkezést a vidéki sajtó és a sajtóiroda között. Hogy talentumát mennyire értékeltek, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy dacára hatvanhetes érzelmeinek, a koalíció meghagyta a vezető állásban. Most, hogy Klein Ödön távozásával megüresedett a sajtóiroda vezetői állása, erős küzdelem indult meg a díszes állás elnyerése végett. Előkelő politikusok pályáztak rá, de a miniszterelnök mindenki más mellőzésével a legalkalmasabbat, a legméltóbbat válogatta: Barát Ármint.

— Rekvium Hieronymi Károlyért. Budapestről jelenti: A belvárosi plébánia templomban ma délelőtt mutatták be az engesztelő szent miseáldozatot Hieronymi Károly lelki üdvéért. A fekete lepellel bevont padsorokban a gyászoló család tagjai közül ott volt Hieronymi Kornél és Géza, Várady Gábor, Hieronymi Pál, Harkányi Béla báró, Mihályi Flórent és felesége, Kövér Ilona és Kövér István. Ott voltak továbbá Héderváry Károly gróf miniszterelnök, Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter, Roessler lovag külügyi osztályfőnök, Kálmán Gusztáv és Stetina József államtitkárokkal, valamint Hollán Sándor miniszteri tanácsossal, az elnöki osztály vezetőjével élén a kereskedelemügyi miniszterium tisztviselői kara. A gyászmisét Várady L. Árpád győri püspök pontifikálta nagy segédlettel, mialatt az énekkar Beethoven rekviumját adta elő.

— A Ház üléseinek ideje. Budapestről jelenti: Képviselők körében fölmerült ma az az ötlet, hogy a képviselőházi ülések idejét meg kellene változtatni. A Ház ülései most délelőtt tíz órától délután két óráig tartanak. Most az az óhajlás merült föl, hogy az ülések beosztását és idejét akként változtassák meg, hogy hetenkint

csak négy ülés legyen, még pedig kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken, viszont azonban az ülések ne délelőtt tíztől kettőig, hanem tíztől délután négy óráig tartanak. Ezzel a beosztással hetenkint ugyanannyi idő jutna a képviselőház munkájára, mint jelenleg, a képviselők azonban mégis hetenkint három szabad nappal rendelkeznének. Az időbeosztás csak a nyári időszakra terjedne ki, vagyis az volna a célja, hogy a hosszú véderővita idején is lehetővé tegye a Ház tagjainak kötelességük teljesítését s magánszolgálatuk elintézését is.

— Lipót király új végrendelete. Brüsszelből jelenti, hogy a szociáldemokrata párt lapja közzétette Lipót elhunyt belga királynak 1908-ban kelt végrendeletét, amelyet a végrendelet végrehajtói sikkasztottak az örökösök elől. A most megtalált végrendelet, amely a legutolsó a király halála előtt, nagy szerepet fog játszani abban a pörben, amit az örökösök indítottak a belga állam ellen. A végrendeletben Lipót elmondta, hogy tizenhét millió korona készpénz vagyontát leányára hagyja. Ama sok bizalmi állásánál fogva, amelyeket én betöltöttem — írja Lipót a végrendeletében — különböző helyeken nagy összegeket bíztak rám megőrzés végett; ezek természetesen nem az én tulajdonom. Ezek összege 90 millió korona. A szocialista lap szerint ez a pénz is Lipót tulajdona volt, s csak azért írta, hogy nem az övé, mert megakartta rövidíteni vele a gyermekeit, hogy titkos célokra hagyományozhassa. Az államtól elvont összeget a lap 60 millióra becsüli. Az újság szerint Lipót leányai semmit se igényelhetnek ez új végrendelet összegéből, mert a pör tolymán kihagyoztak. A belga államban például Klementina hercegnőnek 7 millió koronát fizetett, hogy a pórt visszavonja. Ezzel a hercegnőnek még a jogtalan követeléseit is kielégítette az állam.

— Diaz mexikói elnök ötven milliója. New-Yorkból jelenti: Ma délelőtt a Lazard Brothers newyorki nagy bankcsoport szenzációs küldemény érkezett Mexikóból. Nem kevesebb mint tízmillió dollár, azaz ötven millió értékű mexikói arany pénz érkezett a bankhoz azzal a meghagyással, hogy a pénzt azonnal olvasszák aranyba. A pénzküldemény Diaz mexikói elnöktől származik, aki valószínűleg már a napokban kénytelen lesz lemondani és vagyontát úgy akarja megmenteni.

— Amerikába szöknek az aradmegyei újoncok. Most kezdődött meg Aradmegye községeiben a sorozás. Ma például Pécskán álltak sor alá a legények, a forrainagyiratosi, kisperegi, németperegi és szemlaki legények. A sorozásnak váratlanul szomorú eredménye lett. Háromszáznál is több állításkötelesnek kellett volna a mérce alá kerülni. Ebből azonban 111 legény Amerikában van. Akik itthon maradtak, azok nagy része alkalmatlan katonai szolgálatra s így mindössze ötvenhárom váltak be.

— A közegészségügy a vármegyében. Arad vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta ülését, amelyen a szakreferensek szokásos jelentéseiből kiemelendő Borsos Béla dr. vármegyei főorvos jelentése, amely szerint a vármegyei közegészségügyi állapotai rendkívül megromlottak, a járványok rendkívüli módon elterjedtek. A főorvos jelentette, hogy a miniszter az új egészségügyi köröket jóváhagyta.

— Az ipartestület elismerése. Az ipartestület elöljáróságának mai ülésén Gruber Istvánt az ipartestület örökös tb. alelnökévé választották meg.

— Steigerwald Alajos ünneplése. Vasárnap ezüst lakadalmát ünnepelte Steigerwald Alajos aradi butorgyáros, az ipartestület elnöke, a kamara alelnöke.

Délelőtt féltizenkettőkor az ipartestület elöljárósága tisztelgett elnökénél ez alkalomból, hogy iránta érzett szeretetüknek, nagyrabecsülésüknek kifejezést adjanak. Sófalvi György titkár mondott beszédet, amelyben méltatta Steigerwald érdemeit, azt a lankadatlan igyekezetet, amelyvel iparostársainak boldogulásán munkálkodott folytonosan. Majd arról a boldog családi tűzhelyről beszélt, amelyet Steigerwald teremtett meg, s annak a kivánságának adott végül kifejezést, hogy a jövőben ugyanilyen boldogságban, szeretetben legyen része neki és családjának. Steigerwald Alajos meghatottan mondott köszönetet a szép ünneplésért, s ígéretet tett, hogy jövőben is törekedni fog kötelességének, amelyet az élet családja és iparostársai irányában reáért, mindenben híven elgeget tenni. Szablóczky László az elöljáróság ajándékát, egy ezüst makkakészletet nyújtott át Steigerwald Alajosnak, Steigerwaldnak pedig Balogh Dávid adott át egy ezüst irókészletet. Ezután Steigerwald vendégül látta a megjelenteket.

Délután félegykor az aradi kereskedelmi és iparkamara küldöttsége kereste fel alelnökét Ottenberg Tivadar elnök vezetésével. A küldöttségben résztvettek a többek között Varjassy Lajos polgármester és Nemess Zsigmond orsz. képviselő is.

Ottenberg Tivadar üdvözölte Steigerwaldot:

— A mai kettős örömnépből, ugymond, az aradi kereskedelmi és iparkamara is ki akarja venni a részét s örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy mindannyiunk nevében üdvözöljünk. Te kiváló tulajdonságaidnál fogva oly pozíciót szereztél magadnak, amelyre méltán büszke lehetsz. Az iparosok feje vagy, mint az ipartestület elnöke. Én nálad, mint a kamara alelnökénél tapasztaltam, hogy mily hasznos tagja vagy a kamarának s joggal reméljük, hogy ki fogod fejteni azt a működést, amit tőled várunk. A családi ünneped alkalmával pedig boldogságot kívánunk neked és családodnak.

Steigerwald Alajos megköszönte a kamara üdvözlését s ígéretet tett, hogy minden erejével azon lesz, hogy ezután is úgy munkálkodjék, amiként eddig tette s ehhez a nagy feladathoz kamarai tagtársai támogatását kéri.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után a társaság a terített asztalok köré ült. Ekkor Ottenberg Tivadar Varjassy polgármestert, mint a kamara levelező tagját köszöntötte fel, Varjassy polgármester és Nemess Zsigmond dr. pedig a Steigerwald-családra mondott felköszöntőt.

Az ipartestületi elöljáróság mai ülésén ismét meleg ünneplésben volt része Steigerwald Alajosnak. Napirend előtt Szablóczky János elnök szólalt fel s Steigerwald Alajos családi ünnepeit méltatta, amely a szellemi közösség révén az iparosok ünnepevé lett. Steigerwald meghatottan köszönte meg a spontán, lelkes ovációt.

Este nyolc órakor társasvacsora volt a Magyar Királyban Steigerwald tiszteletére, a melyben az iparosság színe-java megjelent. A kedélyes hangulatban lefolyt vacsorán felköszöntőket mondtak: Sófalvi György és Balogh Dávid Steigerwaldra, Hönig Ottó Barabás Bélát köszöntötte fel, még Barabás Béla hosszabb beszéd kíséretében Steigerwald Alajosra mondott felköszöntőt.

— Házasság. Kovács Károly mérnök Budapesten e hónap 6-án tartotta esküvőjét Vertán Sárival, Vertán Csabáné bájos leányával.

— Egy pénzintézet rendkívüli közgyűlése. Egy aradi napilap vasárnapi számában azt írta, hogy az aradi törvényszék, mint kereskedelmi bíróság a nemrég alakult Csermői Takarékpénztár Részvénytársaságnak cégbejegyzésre vonatkozó kérelmét elutasította. A hír ilyen formában nem felel meg a valóságnak. A bíróság csak aziránt szólította fel az igazgatóságot, hívjon össze rendkívüli közgyűlést és ezen precizirozza, hogy az alapszabályok 4. pontja értelmében a közgyűlési meghívót és mérleget melyik aradi lapban kell közzé tenni.

— A román királyi család kirándulása. Orsováról jelentik: A román királyi család ma délelőtt 11 órakor a *Stefan Mare* nevű jachton elhaladt Orsova mellett, hogy a Kazán szorosot megtekintsék. A román királyi család és kísérete tiszteletére Orsova egész lakossága kivonult a Dunaparttra, a házakat fellobogózták és a jachtot taracklövésekkel üdvözlétek. A román király és a trónörökös szalutálással, a királynő és trónörökös pedig kendőlobogtatással köszönték meg az üdvözléseket.

— Párbaj készül Holló és Polónyi Dezső között. Budapestről jelentik: A függetlenségi párt utolsó értekezlete óta, amikor kimondták a szociáldemokratákkal való fegyverbarátságot, állandó differenciák voltak, a párt nagy része és Polónyi Dezső közt, aki igen kiméretlenül kritizálta meg az új taktikát. Már a konferencián felszólalt, utána *Justh Gyula* és csodálkozásának adott kifejezést amitt, hogy Polónyi ilyen elmentéses felfogás dacára megmarad a pártban. Ennek a megjegyzésnek azonban nem volt következménye. Közben a hangulat élesedett, néhány képviselő kilépett a *Justh*-pártból a *Holló Lajos* lapja, a *Magyarország* több ízben megemlítette, hogy bizonyára Polónyi Dezső is követi ezt a példát. Ezek a megjegyzések olyan kitessékelt célzatúak voltak, hogy szombaton Polónyi levelet írt *Justh Gyulának*, melyben kérte, hogy a párt foglalkozzék az ügygel és határozza el, vajjon osztja-e a Magyarország nézetét. De levelet írt *Holló Lajosnak* is, melynek hangja arra készítette a függetlenségi párt alelnökét, hogy *Csizmazia Endre* volt képviselővel és *Bosnyák Géza* képviselővel provokáltassa Polónyi Dezsőt. Az affér híre nagy feltűnést keltett ma a folyosón a függetlenségi párti képviselők közül a legtöbben annak a felfogásuknak adtak kifejezést, hogy ezt az ügyet nem szabad lovagiasan elintézni, hanem határozzon benne a párt.

— Halálozás. A borsjenői járásbíróóság vezetője *Papp Takács István* május 5-én délután 6 órakor örök álmra hunyta le szeméit munkás életének 47-ik évében. Hosszas szenvedéstől váltotta meg a halál. *Papp Takács István*ban a társadalom és a bírói kar érdemes tagját veszítette el.

— Vihar és jégeső. Arad megye több községéből még most is érkeznek hozzánk jelentések a vihar pusztításairól: A kövesdi határban dió nagyságu jég esett, a gyümölcsben nagy kárt tett. — A keszendi határban a nagy eső következtében a patakok annyira megtelek, hogy azokon a közlekedés megvolt gátolva. — Óriási jégeső pusztított szombaton Feltóton. Az alig félórás tartó jégeső az egész határt 20–25 centiméter vastag réteggel vonta be. A gyümölcs, szőlő, kerti vetemények teljesen tönkrementek. A kalászba induló rozsot elpusztította, de a buza és kukorica is sokat szenvedett.

— Rendőrkapitány és újságíró afférje. *Szabadkáról* jelentik: *Pertics* szabadkai rendőrkapitány a minap hazautaztában a vasuti kupében borközi állapotban gyaláznai kezdte a zsidókat. Ezen a vele egy kupében ülő alantosabb városi tisztviselő annyira felbuzdult, hogy egy velük egy szakaszban ülő zsidó kereskedőt minden ok nélkül arcul ütött. Az esetet *Somlyó Zoltán* hírlapíró a *Bácskai Hírlapban* megfelelő jelzők kíséretében méltatta, amiért *Pertics* az újságíró provokáltatta. *Somlyó* megnevezte megbízottait, akik azonban az elégtételadást megtagadták azzal az indokolással, hogy a kihívásban az újságíró terrorizálását látják.

— Kérolelem. Egy többtagú család kereset nélkül, a férfi beteges, az asszony kicsi gyer-

meke miatt nem mehet napszámba, ezuton könyörög a jószívű emberekhez. Bármily csekély adományt köszönettel elfogadnak, melyet szívesebből lapunk kiadóhivatala továbbít.

— A zsinagógából. Istenben megdicsőült *Deutsch Ignác* az izr. fiúárvaház alapítója halálának évfordulójának alkalmából e hó 9-én, d. e. 11 és fél órakor a zsinagógában gyászmemoriaművel (requiem) lesz.

— Megszűnt postaügynökség. Aradvármegyében, Nadab községben a postai ügynökség működését, valamint a Nadabról a nadabi vasuti megállóhelyre és vissza naponként háromszor közlekedő gyalogküldőc járatokat 1911. évi május hó 10-ikével bezárólag megszüntetik és az ezen postaügynökség kézbesítő kerületébe tartozó *Köröscente* és *Nadab* községhez, a közigazgatási szempontból *Nadab* községhez tartozó *Dohányos*, *Horgostó*, *Kiskarancs* és *Somhid* majort, *Nadabi vizimalom* falpet, *Sárér* és *Somos* pusztát, továbbá a *Köröscente* községhez tartozó *Kisér*, *Mátyástelek* pusztát és *Kislászló* tanyát ideiglenesen a kijelölt posta és távirtdahivatal postai kézbesítési kerületébe osztották be.

— Letartóztatott kereskedő. Brádról jelentik: Még múlt év november 18-án történt, hogy *Zimmermann Heschli* brádi kereskedő esődöt kért maga ellen, amit a törvényszék el is rendelt. A esőd eljárás folyamán azonban furesa dolgok derültek ki *Zimmermann*-ról. Megállapítást nyert ugyanis, hogy *Zimmermann* sok árut elrejtett, bizonyos követeléseket és értéktárgyakat eltitkolt, kereskedelmi könyveket, bár arra kötelezve volt, nem vezetett, sőt még céget sem jegyeztette be. Mindezeket pedig részben ő vallotta be a nyomozás során. Megállapított az is, hogy *Zimmermann* azért manipulált így, hogy a nagykereskedőket tekintélyes összeg erejéig megkárosítsa. Ez a szándéka fényesen is sikerült olyannyira, hogy bár tudta fizetésképtelenségét, rengeteg mennyiségű árut rendelt váltó-hitelre olyaténképpen, hogy a váltók lejáratát határidejéig mind a esődnyitás idejére tette. Az ügyészség csalárd bukásért emelt a napokban vádat *Zimmermann*, annak neje, sógora és 8 személy ellen, kiket büntetésért fog a bíróság felülösségre vonni. A kereskedőt vizsgálati fogságba helyezték.

VITA FORRÁS

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek köszvény, hólyag- és vesebetegnek.

Félpohár VITA-forrás a gyomorerőst azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa: 1556

„CONSUM” kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10—12.

Főraktár: Nagy Farkas cégnél Aradon.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerárban.

— Gyilkos kacsák. *Gligor Jánosné* muszkai lakos kacsái tegnap délután sehogysem akartak kijönni a legelő mellett vizes árokból. *Gligorné* egy hosszú bottal a kezében utánuk ment hogy kihajtsa őket. Már-már elérte őket, amikor a víz, amely addig csak a térdéig ért hirtelen megnyílt alatta és eltemette a szerencsétlen asszonyt. Az árok e helyen két és fél méter mély volt, de *Gligorné* nem tudta ezt és belepusztult.

— Öngyilkos bankhivatalnok. *Budapestről* jelentik: Szombaton este a *Váci-körút* 15. számú házában lévő lakásán agyonlőtte magát *Rónai Jenő*, a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* tisztviselője. *Rónai* öngyilkosságának okát nem

tudják biztosan. Mondják, hogy nagy szenvedéssel játszott a lövészenyén a anyagi zavarba jutott. Beszélnek arról is, hogy szerelmes volt egy budapesti urleányba, aki azonban kiköszarazta.

— Cirkusz. Gyönyörű látványosságban volt részük mindazoknak, akik a *Béla-téren* felállított *Stutz* cirkusz eddigi előadásait megtekintették. Az igazgató — áldozatokat nem kimélve — elsőrangú vendégszereplőkkel gyarapította társulatát, hogy minden előadásán izgalommal produkciókkal szórakoztassa a közönséget. A műsor kiemelendő számai: *Cserkesz* és *Kedves* kitűnően idomítottlovak (amelyeknek ügyes betanításáért dícséret illeti meg az igazgatót), továbbá *Brothess* és *Breiers* kézegyensúlyzó művészek akrobata mutatványa. Említésre méltó *Mdme von Bernicke* jól idomított kutyacsportjával és a oéllövőnő, akiknek érdekes mutatványaikért a tapsokból ugyancsak bőven kijutott. Ezenkívül a műsor minden egyes pontja valóságos meglepetésszámba megy.

— Nagyméltóságú *Széli Kálmán* ur, v. b. t. volt magyar kir. miniszterelnök a következőleg nyilatkozott a „Vita”-forrásról: A „Vita”-forrás vizét üditőnek és kellemesnek ismerem és elsőrangú orvosoktól tudom, hogy a gyomorideg és egyéb bántalmak ellen használható. Kérelmükre annál szívesebben nyilatkozom erről, mert régi emlékek fűznek nevezett vasmentési gyógyvizet telephez, ahol néhai atyám életének utolsó éveiben két ízben is tartózkodott és élvezte a víz jótékony hatását. 1556

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban e hó 8-án a következők születéseket, halálozásokat jelentettek be és házasságokat kötöttek: *Szűcs Mihály* asztalos segédnek *Mátyás* nevű fia. *Benjamin Izidor* kereskedőnek *Imre* nevű fia. *Nedelkó Miklós* kőműves segédnek *Milivoj* nevű fia. *Theimer Ferenc* asztalos segédnek *Ferenc* nevű fia. *Guylás József* ács segédnek *József* nevű fia. *Vlaci Ferenc* kereskedő segédnek *Ella* nevű leánya. *Sipos Mihály* molnár segédnek *János* nevű fia. *Nyemecz Gyula* női szabómesternek *Emilia* nevű leánya. *Nacs Antal* kocsisnak *Katalin* nevű leánya. *Böjtör János* fuvarosnak *György* nevű fia. *Márkus József* asztalosnak *István* nevű fia. *Ladányi Béla* asztalos segédnek *Gizella* nevű leánya. *Pollák István* pinésérnek *Róza* nevű leánya. *Habereger Lajos* vasuti tisztviselőnek *Lajos* nevű fia. *Kohlhammer Ferenc* cipésmesternek *Ferenc* nevű fia. *Meghalt: Lajcz János* 55 éves napszámos. *Szuperis István* 21 éves asztalos segéd. *Endre Károlyné* 37 éves napszámos. *Özv. Sandit Vászáné* 69 éves napszámosnő. *Rusz Margit* 1 éves leány. *Házasságokat kötött: Lazarescu Mihály* napszámos *Kékedi Ilonával*. *Tölössy Kamil* kereskedő *Winterstein Rozáliával*. *Primixel János* asztalos *Liszkovszki Terézszel*. *Basal Andor* nyomdász *Konya Ilonával*. *Heinrich Adám* borbély mester *Weinberger Erzsébettel*.

— Discretió mellett azonnal és olcsón készít mindennemű írásmunkát és sokszorosítást *Ziffer Sándor* írógépvállalata *Forray-utca*, gr. *Hunyady-palota*. 683

— Személyhitel nyugdíjkepes tisztviselők és katonatisztek részére kapható előnyösen *Szűcs F. Vilmosnál* *Arad*, *Karolina-utca* 8. 1652.

— Ridikül, kézitáska ujdonságok, bőröndök, sportcikk, tenniszverők, labdák és hálók, football, fűlelabda, sétabotok, illatszerek, kölni vizek, hajvizek, fogporok, mosdószappanok, kefe, fésű és pipere áruk legnagyobb választékban és legolcsóbban kaphatók *Hegedűs Gyula* üzletében, *Aradon*, *Andrássy-tér* 15. 228

— Legújabb női bőrtáskák, oldal, szivar és pénztárcák, nagyobb és kisebbszertű uti bőröndök és mindennemű sportcikk, olcsó árban lesznek árusítva *Kramarovits József* bőröndözés üzletében, *Szabadság-tér* 3. Javításokat szakszerűen eszközöl. 1027

Pénzt

jelzalog, amortisatio és váltó fedezetre földbirtokra és városi bérházakra legelőnyösebben közvetít

Szűcs F. Vilmos

Aradon, Karolina-utca 8. sz. saját ház a hírközlés mellett.

Végladás I

1258

Csak rövid ideig!

Végladás I

Konyhaberendezési és háztartási cikkekben

gyári áron jóval alul.

Alkalmi bevásárlási forrás.

Üzletfelosztás végett alkalmi vétel. Műhelyem és jégsekrény nagyraktáram tovább fejlesztve.

KOHN JÓZSEF bádógos, vízvezeték berendező és jégsekrény gyár Arad, Minorita-palota.

Arad, Batthyányi-utca 32. szám. Telefon szám 338.

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére. — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 1450

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszáma:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— — — 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel-lékállomás)	— — — 151
Kiadóhivatal és hirdetésosztály	— — 151
Nyomda	— — — 151

MULATSÁGOK.

(=) Az Acsev. Szárnyaskerek Dalkörének estélye. Sikeres hangversennyel egybekötött táncestélyt rendezett szombaton este az Acsev. Szárnyaskerek Dalkör a városligeti vendéglő termeiben. Az estély sikerét a nagyszabású hangverseny biztosította, melynek minden egyes száma szépen sikerült. A hangverseny keretében színpadra került „A sekrény rejtelve” című 1 felvonásos bohózat, melynek minden egyes szereplője ügyesen játszott. A sikerült előadást Kelly László rendezte. A hangverseny keretében a Szárnyaskerek Dalkör szép dalokat adott elő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Csend köröttem. Kár volt megírni. K. (Álom) Sikerült.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Előadás a könyvrevizióról. Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg Windisch Herman, az Osztrák-Magyar Bank aradi fiókjának főnökhelyettese Arad kereskedelmi, ipari és pénzügyi köreinek számos előkelősége előtt a „Könyvrevizói céljai és feladatai, revizori intézmények nálunk és a külföldön” címen nagyrészt előadását az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara székházának dísztermében. Előadásának kezdetén foglalkozott a revizió fogalmával és a revizórok működésének a fontosságával. Ismertette a külföldi, elsősorban angol viszonyokat, amelyeket a többi államok is követendő példának tartanak. Ott, az anyaországban háromezernél több, az egész birodalomban 11 ezer revizor fejt ki áldásos és népszerű tevékenységét. Jelenleg még a kezdet stádiumában áll ez intézmény nálunk, de nemrég megalakult Magyar Revizori Szövetség elég garanciát nyújt a jövőre. A mindvégig nagy érdeklődéssel hall-

gatott tanulságos, széles látókörre valló előadásért a szép számban megjelent hallgatóság lelkes ünneplésben részesítette az előadót, akinek Ottenberg Tivadar, kamarai elnök a kamarára nevében is hálás köszönetét fejezte ki a nagyértékű előadásért.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Táviratú tudósítás.

Budapest, május 8.

Kínálat, vételkérő mérsékelt, 10 ezer mm. 5 fillérral olcsóbb.

As áruk 80 kilónként számítva:

	DéH sávlat	2 órai sávlat
Buxa 1911. májusra	12.80-12.81	12.67-12.68
Buxa 1911. októberre	11.54-11.55	11.43-11.44
Ross 1911. októberre	9.51-9.52	9.43-9.44
Tengeri 1911. májusra	6.38-6.39	6.42-6.43
Zab 1911. októberre	7.59-7.60	7.54-7.55

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Máj 8. —

Magyar aranyárjádék 4%	— — — — — 111 20
Magyar koronajárjádék 4%	— — — — — 91 25
Magyar koronajárjádék 5 1/2%	— — — — — 79 90
Magy. földterh. kötvény 4%	— — — — — 92 50
Herrál-ésjavon földterh. kötvény	— — — — — 94 —
Magyar nyereségsorsógy kölcsön	— — — — — 322 —
Visszav. és szegedi sorsógy kölcsön	— — — — — 158 —
Osztrák járadék papírban	— — — — — 92 80
Osztrák járadék esztibe	— — — — — 96 25
Osztrák járadék aranyban	— — — — — 115 25
Osztrák koronajárjádék 4%	— — — — — 92 85
1860. évi osztrák államsorsógy	— — — — — 16 —
Osztrák-magyar bankrésvény	— — — — — 19 35
Magyar hitelbank-résvény	— — — — — 816 75
Osztrák hitelintézeti részvény	— — — — — 649 50
Osztr.-magy.-államvasúti részvény	— — — — — 7 9 —
90 frankos arany (Napoleonkor)	— — — — — 19 —
Német birodalmi marka	— — — — — 117 35
London vista	— — — — — 239 50
Páris vista	— — — — — 94 80
20 márkás arany	— — — — — 23 47

Budapest-kőbányai sertéskezeskedelem

— Máj. 8. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo grammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 300-400 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 169-170 fillérig; fiatal közép páronként 240-380 kilogrammig terjedő sulyban 180-183 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 164-168 fillérig.

Sertéslelészám: máj. hó 8. napján volt készlet 23916 darab, máj. 4. napján fölhasznált 4 darab, máj. 4. napján elszállított 271 darab, május 5. napjára maradt készletben: 23490 darab. A közötti sertés fiólet irányzata nyugodt.

Felelős szerkesztő BOLGÁR LAJOS

NEMZETI SZINHÁZ

Kedd, 1911. május hó 9-én:

B) Bérletszünet. B) Bérletszünet. G. Kertész Ella és Góth Sándor felléptével:

Itt először:

Anatol.

Vigjáték 5 képben. Irta: Snitzler A. Fordította: Biró Lajos.

SZBMELEK:

Anatol	Góth Sándor	Annie	Novák Irén
Max	Beregi S.	Bianca	Zalay M.
Gabrielle	Harmath J.	Ilena	Kertész Ella

Kezdete este 7 es fél órakor.

URANIA

mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma, kedd 1911. május 9.

1. A paraszt a fővárosban. Kacagtató. — 2. Tanke felesége és a bátyja. Komikus. — 3. A Reichenbadi vízezés. Természet után. — 4. Az elvesztett levél ti ka. Mulatságos. — 5. A tüzes vér. Albert God szenzációs drámája. 3 felvonásban. Világszenzáció.

Csak felnőtteknek.

Előadás kezdete kivételesen 5 órakor.

As előadások tartama 2 óra.

As előadásra bármikor be lehet menni.

As előadásokon a cs. és kir. 33 gyalogezred zenekara játszik. — Cukráda.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

APOLLÓ SZINHÁZ

az Andrássy-térl új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma, kedden 1911. május 9-én:

1. Olasz katonák ski gyakorlata. Erdekes természetutáni felvétel. — 2. Az utolsó barát. Hatásos dráma. — 3. Nauke felesége és sógora. Pompás bohózat. — 4. A játékos amulette. Megrázó életkép. — 5. Tilly bebé őriás kigyójával. Varieté attrakció. — 6. A meglordított nyárs. Kacagtató. — 7. A német trónörökös világhírűje. Eredeti felvétel. — 8. Világszeret ellsmert legnagyobb mozgófényképszennáció! A tüzes vér. szenzációs dráma. — 9. Hazafelé a tengeri fürdőből. Pompás bohózat.

As előadások délután 6, 7 1/2 és 9 órakor kezdődnek

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ső. hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40; fill., IV-ik hely 20 fill.

A hölgyek kéretnek a nézőtérén kalap nélkül megjelenni.

Tisztviselői kölcsönt katonatiszteknek

állami, megyei, városi hivatalnokok, valamint a legelőnyösebb feltételek mellett

kezesek nélkül eszközöl

minden előzetes kiadás nélkül, biztosítási iroda,

Arad, Hunyadi-u. 1. I. em., hol bővebb felvilágosítás nyerhető.

SALAMANDER

cipők elárusítása.

1216

A n. é. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányú cipők aradi kizárólagos egvedárnsítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt viselhet. Egységárak: Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f. luxus kivitel 20 „ 50 f.

Telefon 312. sz. WEINBERGER JÁNOS, ARAD Telefon 312. sz. ELSŐRENDÜ CIPŐÁRUHÁZA. TESSÉK A KIRAKATOT MEGTEKINTENI

Páris csodája!!

A

Grand Fayence szappan

és

Grand Fayence crém megérkezett.

Kapható Arad és vidéke részére

Hánu Nestor

Vöröskereszt Drogéria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Árak :

1 darab szappan K. 150
1 tégely krém . K. 3.—

6990—1911. kh.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy folyó évi április hó 18-tól kezdődőleg minden második héten kedden a Szt. Péter téri iskolában, csütörtökön a Weitzer János és az Illés-utcai iskolában az oltás köteles gyermekek beoltása kezdetét veszi. A közbeeső hét megfelelő napjain az előző héten beoltott gyermekek ugnoda és ugyanazon oltó orvoshoz revisióra elhozandók.

Felhivatnak mindazon szülők, a kiknek oltás köteles gyermekeik vannak, hogy azokat az idérvények átvétele után az idérvényen megjelölt helyen oltásra hozzák el s a következő hét ugyanazon napján vizsgálatra állítsák elő, mert ellenesetben az 1881. évi XXII. t.-c. 11. §-a értelmében 2 koronától 100 koronáig terjedhető, ismételt mulasztás esetén 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak sújtatni, mely pénzbüntetések behajthatatlanság esetén megfelelő elzárásra változtattnak át.

Arad, 1911. évi április hó 13-án.

Sarlot,
főkapitány.

Nagymennyiségű maculatura jutányos áron eladó.

Ad. 2096—1911. pm.

Hirdetmény.

Czuczor László asztalos és ács tanuló segély alapítványából egy Aradon felszabaduló, jó magaviseletű és szorgalmas asztalos tanuló, vagy felszabadult asztalos segéd, ki tanonc idejét Aradon töltötte, szerszám segélyben részesül.

Felhívom azokat, kik az alapítvány élvezetét elnyerői óhajtják, hogy kérvényeiket a mesterük bizonyítványával, valamint a tanonc iskolai bizonyítványokkal felszerelve hozzám f. hó 10-ig nyújtsák be.

Arad, 1911. május hó 1-én.

Varjassy.

polgármester.

Alföldi első gazdasági vasut részvénytársaság

8610/1911. számhoz.

Meghívás.

Az „Alföldi első gazdasági vasut részvénytársaság“

XVI-ik rendes évi közgyűlésére,

mely 1911. évi május hó 29-én, délelőtt 1/2 10 (fél 10) órakor Aradon, az Aradi és osanádi egyesült vasutak üléstermében (József főherceg-ut 22. sz. II. emelet) fog megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1910. évi üzletről és a társaság ügyeiről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és ezzel kapcsolatban az igazgatóság által előterjesztett 1910. évi mérleg megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása tárgyában határozathozatal.
3. Az alapszabályok 37. §-a értelmében kilépő négy és időközben lemondott egy, összesen tehát öt igazgatósági tag helyeinek választás utján leendő betöltése.
4. A felügyelő-bizottság tagjainak választása.

Arad, 1911. május hó 10-én.

Az igazgatóság.

Megjegyzés:

Minden részvény egy szavazatra jogosít. A részvények vagy a társaság őrzetében levő kifizetetlen részvényekről szóló letéti jegyek f. évi május hó 24-ik napjának déli 12 óráig Aradon az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztárnál, továbbá Makon ezen takarékpénztár fiókintézeténél és Békéscsabán a Békéscsabai takarékpénztár-egyesületnél leteendő, hol azokról megfelelő elismervények fognak kiadatni.

Vármegyék, községek és városok mint erkölcsi testületek a birtokukban levő részvényeket az illetékes kir. adóhivatalok s illetve községi és városi pénztáraknál is letehetik, az erről szóló hivatalos elismervények azonban legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt, az ekként bejelentett s illetőleg letéti részvények mennyiségének a részvényletéti jegyzékbe való felvehetése céljából, az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztárhoz Aradra beküldendők.

2100

Molyok ellen

Óva intünk minden házi asszonynak,
ne mulassza el

ruhái, bundái, szőnyegjei

és egyéb ruhanemű eltevésénél
az évek óta legbiztosabban bevált

moly-pusztítónkat

használni, mely egyedül nálunk
kapható

Vojtek és Weisz

Arad.

Ajánljuk továbbá

Rovarporainkat

Terpentin szesz

Naphtalin

Patsoull levél

NAGY KÉSZ MŰBUTOR ÉS BILLIÁRD- ASZTAL RAKTÁR ARADON.

ÉRTESÍTÉS!

1124

Értesitem Aradváros és vidéke n. é. közönségét,
hogy Aradon, a Boros Beni-tér 7. szám alatti házban levő

billiárdkészítő gyáramat

a legmodernebb kivitelű

műbutorraktárral

egészíttem ki, úgy, hogy képez vagyok a legkényesebb igényű kávéházi és szállodai berendezéseket is a legmegbízhatóbb kivitelben a legolcsóbb árért. — Állandó nagy raktárt tartok mindenféle háló, ebédlő, úri szobákban, szalonokban és irodákban szükségeltető butorokból, kávéházi és szállodai berendezésekből. Szíves pártfogást kér kész szolgálattal

Hartmann János.

Gyors és pontos kiszolgálás!

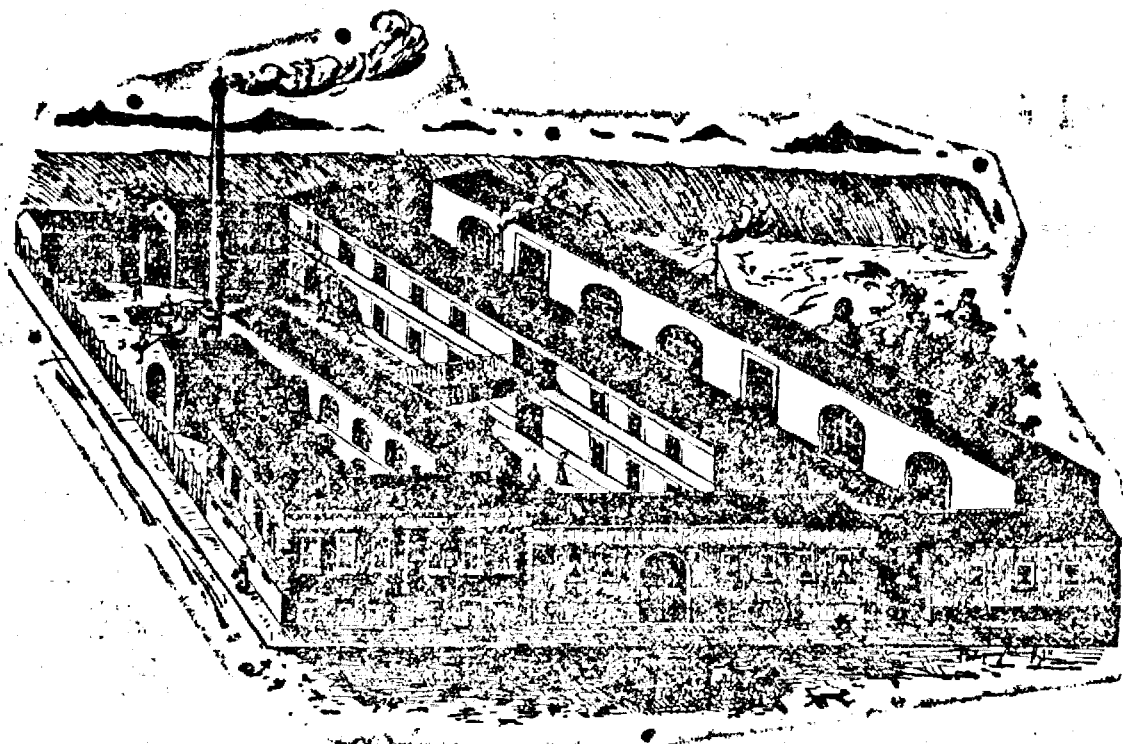
MÜLLER J. ÉS FIA

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógyára

Aradon, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 38—40—42.

Alapították:
1858.

Mindennemű
férfi és
női fel-
öltőket
és
ruhákat
egészben fest,
vagy vegyileg
tisztít.

Telefon szám
459.

Ingeket, gallé-
rokat, kézelő-
ket, házi ruhát,
kelengyéket stb.
hófehéren
(minden maró-
szer kizárásá-
val) mos és fé-
nyesen vasal.

Helybéli gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UTCA 11. SZ., FORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2-3. SZ.
Vidéki gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal MÜLLER J. ÉS FIA.

Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

TELEFON 162

TELEFON 162.

Reusz Mór és Fia

köszén, kokszt és faszén telepe
Arad, Boros Béni-tér 12. sz.

T. cz.

Vn szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy a mai naptól kezdve szénüzletünkkel kapcsolatban csomagolt bükkfaszénnek nagybani elárulását is üzletkörünkbe vontuk.
 A csomagolt faszén a legjobb minőségben 1 kgos csomagokban hozzuk forgalomba és 100 kg-ként 8 korona árban bocsátjuk t. vevőik rendelkezésére. 281

Becsés rendeléseit kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

Reusz Mór és fia
 széntelege.

Műhely áthelyezés!

Értesitem Arad város és vidéke közönségét, hogy épület és műlakatos műhelyemet május 1-én Rákóczy-u. 30. sz. alól Zoltán-utca 6. sz. alá helyeztem át.

Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel

Benkő József,
 épület és műlakatos. 2017

Megnyilt

Husserl Manó jég szekrény-gyárának

mintaraktára

Forray-utca Gróf Nádasdy-palota.

Háztartási szekrények, nagy hűtők. — Különlegesség szénsav és légnyomású sörkimerő szekrényekben.

Uj rendszerű jég és jég szekrény bérlet. 1249

Használjon Nagysád Földes-féle

Margit-Cremet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőrázzal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett.

— ARA 1 KORONA. —

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratóriuma

ARADON. 1505

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket

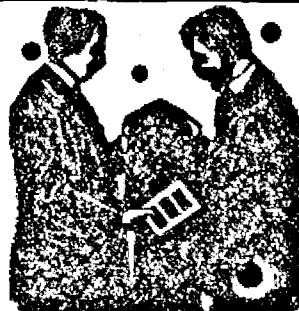
csillárokkal

együtt kedvező fizetési feltételek mellett szerel és szállít :: 1789

KOCH DÁNIEL

villamoscsengő és telefonberendezési vállalkozás

Arad, Deák Ferencz-u. 42.

Brünni szövetek

uri ruhák elkészítésére legelőször gyári áron kaphatók:

ETZLER és DOSTAL cégnél
 BRÜNN 41. 6522

A tanítói szövetség és az állami tisztviselők egyesületének szállítja. Ha direkt a gyárból veszi a fogyasztó ezen szükségletét, sok pénzt takaríthat meg. Mindig új, modern szövetek mindentelje áron. A legkisebb méretet is küldjük.

Dus minta választék megtekintésére bérmentve küldetnek.

Tavaszi és nyári

uj szövetek, mosó delain, pompás mintákban; óriási választék. Kérjük a n. é. közönséget, különösen a vidékről érkezőket, még mielőtt bevásárlásait eszközölné, kirakataink megtekintését. Kivételes olcsó árak kijegyezve oly cikkekről, melyek csak nálunk szereshetők be. o o

Verseny-árak.

Selyem taftt Joupon minden színben, darabja K 11.60
 Moire Joupon darabja K 8.50
 „Herweth“ fűző legujabb fazon darabja K 7.00
 Férfi és női zsebkendők partievétel folytán olcsó áron.

Szőnyegek maradékokban.

Ia. Pelüch Axminster szőnyeg nagy és kisebb, esekély szövés-hibákkal — rendkívül olcsó áron.

Kelengyeárak — kész raktár, női ingek, corsetták, himzett kész ágygarnitúrák.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Forray-utca sarok. — Autobusz és jóvasúti megálló.

Verseny-árak.

1861
 Ösmert jó minőségű alsó lepedők, még mindig a régi árhoz, darabja K 2.80
 Női ingek, jó anyag, dus kézi-himzéssel, darabonként K 3.30 utolérhetetlen olcsó ár.
 Maradék vásznak 66, 64 és 66 fill.
 Maradék chiffon 56, 66 és 70 fill.
 Ia. cernaváson maradékokban K 1.45, 1.50 és 1.60.
 A rendszeres forgalmi árhoz 30 százalékos megtakarítás.

Telefon 789. Telefon 789.
Közeledünk a költözködéshez

valaki tiszta lakást óhajt az forduljon bizalommal

Lovas Károly

lakás és ablaktisztítóhoz, 333

aki elvállal parkettás szobák, ablakok, kilincsek és szőnyegek tisztítását. Téli ablakok leszedését, zsaluk felrakását.

Telefon 789.

Lakás: Mihály-u. 86/b.

Őn csak akkor takarékoskodhat,

ha el nem mulasztja figyelembe venni, hogy csak akkor jár legjobban, ha szőrme és téli ruhanemű, bunda, kabát, boa és karmantyui stb. elhelyezésére

1888

Beregszászy Lajos

szücsmester megbízható,
megóvó intézetét keresi fel.

Moly elleni gondozási munkákat személyesen és figyelmesen végzi. Tűz és lopás

érték szerint biztosítok. N. é. közönség szíves pártfogását kérem, teljes tisztelettel

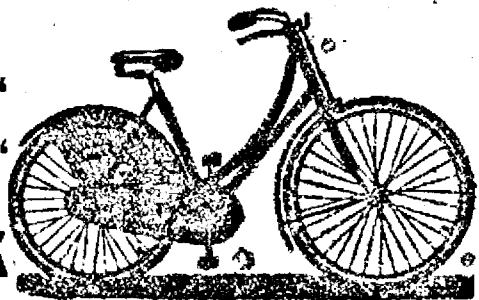
Beregszászy Lajos, szücs

Deák Ferenc-utca 32. szám.

Megérkeztek!

A legújabb modelu
„Puch“, „Premier“
és „Adler Viktória“

kerékpárok

rendkívül olcsó árban, jutányos fizetési feltételek mellett.

HAMMER VILMOS

műszerész Arad, Szabadság-tér 7.

Dus választék: gummi, lámpa, csengőkben. — Nagy szak-
szerű javítóműhely. Telefon 86. szám.

KOVALD PÉTER és FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító- és gőzmosó gyár
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM

megbízói kényelmét szemelött tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes
vidéki városban képviseletet létesít és ez által módot nyújt a nagyérdemű
közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek
mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Hoffmann Sándor áruháza Aradon (színház-épület)

vette át a képviseletét és a gyár rendes áraiban vállalja az uri. női és gyer-
meköltönyök, díszítő és butorszevetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke-
és végárak, szőrme- és bőr- és vegytisztítást és festést.

Ugyanolyan ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és min-
denkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a kép-
viseletet és számos megbízást kér a

6872

KOVALD PÉTER és FIA cég.

Nők legforróbb vágya szépnek lenni.

Ezt legkönnyebben érhetik el a Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CREME

használatával. Meglepő gyorsan tünteti el

szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot.

Ára egy tégelynek 1 korona.

1 darab Ibolya-creme szappan 70 fillér, egy dohoz Aradi
Ibolya-Hölgypor 1 korona 20 fillér, 1 üveg Ibolya-tej 1 kor.

Kapható a készítőnél: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában

ARADON, Andrassy-tér 22. sz. (a megyeházzal szemben.)

As ország minden nagyobb gyógyszer-tárában, drogeriájban és illatszerekkereskedésében.

Egy
üzlethelyiség
mellék-helyiségekkel
kiadó!

Bővebbet:
Singer és Társa
Forray-utca, Nádasdy
palota. 1815

Nagy mérlegjavító műhely.

HAMMER ZSIGMOND

lakatos-, varrógép-, ke-
rékpár- és mérleg-üzlet
Arad, Boros Beni-tér 2. sz.

Készít minden e szakmába
vágójavításokat olcsón és pon-
tosan. Mérlegek hi-élesítését ol-
csón és pontosan eszközölöm.
Mérleg javításokat és átalaki-
tásokat vidéken is árkülönb-
ség nélkül vállalom. Varrógép
és kerékpárok jutányos árban
kaphatók. 1057

Telefon 370. Telefon 370.

Ősz haj nincs.

Minden haj megkapja eredeti szí-
nét, ha azt naponta egyszer

HAIRGENERATORRAL

megnedvesítjük.

≡ Nagy üveg ára 2 korona. ≡

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszer-tára Aradon.

3 üveget ingyen láda és csomago-
lással bérmentve küld. 1524

Alkalmi vételek
és eladások

ékszer-tárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb
óra- és ékszer-tára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

1896

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és bril-
láns tárgyak a legmagasabb árban meg-
vétetnek vagy más tárgyakra átcsere-
ltetnek

TELEFON 438.

TELEFON 438.

Molnár Antal

épület- és butorasztalos

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Elvállalja minden e szakba
vágó munkák készítését, ugymint
modern lak- és boltberendezé-
seket, portál és épületmunkákat
a legmegbízhatóbb kivitelben, a
legolcsóbb árért.

Kész butorok legolcsóbb beszer-
zési forrása.

Szíves pártfogást kér kész szol-
gálatlalt 8951

Molnár Antal,

épület és műbutorasztalos.

Jó erkölcsű fiú tanulónak felvétetik.

Pótlásra

kiválóan alkalmas,
fajtiszta 2 éves

gyökeres ripária portális vesszőt

nagyobb mennyiségben előnyös árban szállít:

Hámory gazdaság szőlőoltványtelepe

Aradon, Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

4251

Uj czipő üzlet!

férfi, női és gyermek czipő kész raktár,
mérték utáni megrendelések, czipő felső-
rész készítek, tűzések

KLEIN JÓZSEF-nál

ARAD,

Petőfi-utca sarok.

1318

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk
és I-ső oszt. „Lygnum-sanktum”
teke-golyók
nagy választékban kaphatók
Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Vidéki megrendelések gyorsan és
pontosan elintéztetnek. 3816

Apró hirdetések.

Minden szó 4 fillér, vastagabb betűvel
8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér

Az apróhirdetések díja a szavak
száma szerint számítható. Minden
szó 4 fillér, feltűnőbb szedéssel 8
fillér. A vastagabb betűkkel kivánt
szavak a kéziratban aláhúzással
jelzendők.

Zalogházból

váltott arany, ezüst- és
gyémánt-árakat vesz és el-
ad **Farkas Streicher**
Arad, Tökölly-tér 1. 2974

A világhírű amerikai

„Vera” cipők Aradon egyedül
Buchsbaum és Társa cégnél sze-
rezhetők be, kinek sikerült az
egyedárusítást urak, hölgyek és
gyermek részére megszerezni.
1921

Kézír könyvek

jutányos áron Pichler Sándor
könyv-, papir- és írószerkereske-
déseiben kaphatók Arad, Szabad-
ság-tér 1. 1913

Ormai Norbert-utca 2. sz.

Leininger-utca mellett, egy hasz-
nált, de jókarban lévő plüss gar-
nitúra olcsón eladó.

Eladó

16—18 métermázsza prima per-
szelt szalonna, olalanként 35-től
50 kilóig, métermázsanként 184
korona, az egész egyszeri vételnél
métermázsanként 180 korona,
ugyanott 3 vizsgázott gépész ke-
restetik a nyári cséplésre. Ujszent-
anna, Szentendrey Béla. 1493

Jég

háztartási célokra naponta házhoz
szállítva 6, 8, és 12 koronás havi
bérletben megrendelhető az „Aradi
Jégtelep” jéggyáránál Petőfi-u 7a.
telefon 199 sz. 1823

Fővárosból jött

szabónő elegáns angol és francia
toilettek készítését vállalja. Rosen-
bergné Stuckart Erna, Damjanich
utca 14. szám. 2091

Egy minden es cselédleány,

esetleg bejárónő azonnal helyet
talál. Cim a kiadóhivatalban.

Egy szép nagy

bolthelyiség kiadó Deák Ferenc-
utca 40. szám. Ugyanott nagyobb
mennységű ablak üvegházakhoz
eladó. 1954

Kerpel Jzso

ajánlja 100,000 kötetes kölcsön-
könyvtárát, melyben minden új-
donság azonnal kapható. 80,000
kötetes zenemű-kölcsönző Intézet.
Előnyös vidéki bérlet zenemű-
vekre és könyvekre. Veszek egész
könyvtárakat és hangjegyeket leg-
magasabb áron. Üzleti könyvek,
u. m. strazzák, naplók, stb. gvári
raktára. Bonyilvántartási ívek
készlete. A Réval Lexikon rész-
letfizetésre is kapható. Kerpel Jzso
könyv- és papirkereskedése Ara-
don. 1451

A Választó-utca mellett

Fejsze-utca 1. b. szám alatt egy
féleme'ten lévő 4 szobás lakás
augusztus elsőre kiadó. Értekez-
hetni lehet Mihály-utca 95. 2032

Lakás kiadó.

Tökölly-tér 6. számú házban egy
4 szobás lakás minden mellék-
helyiséggel ellátott lakás f. é. no-
vember 1-re kiadó. Bővebbet a
házfelügyelőnél, vagy Frick József
építésznél. Telefon 329. sz. 2076

Rézkenpor

5 kilós csomagokban jutányos áron
kapható, Färber Lajos kereskedé-
sében Aradon. 2094

Volt önálló

fűszer és pálinka kiskereskedő
megfelelő állást keres. Cim Czitter
Géza Damjanich-utca 9. 2093

Vidéki városban

a fő-téren 10 év óta fennálló jó-
menetelű bádigos üzlet, műhely és
teljes berendezéssel, jó vevő körrel
azonnal átadó. Cim a kiadóhi-
vatalban. 2084.

Eladó

egy kisleányka fehér és kék színű
új butor Megtekinthető Szent
István-u. 3a I em. 2087

Atilla-tér 1 sz.

ház folyó évi nov. 1-től bérbe adó,
esetleg eladó. Bővebbet a kiadó hi-
vatalban. 2047

Keresünk vételre

modern könyveket, egész könyvtá-
rakat. Ingusz I. és Fia könyvke-
reskedése Arad, Andrassy-tér 16.
Monarch írógép. Képviseletből visz-
szamaradt teljesen új 650 K he-
lyett 500 korona. 555

Szűzter köpenyek

13 koronától feljebb, fekete, szürke
és tegethof színben minden nagy-
ságban kaphatók Hoffmann Sán-
dor cégnél, Színház-épület. 1941

Fiatal leány

ki négy polgárit és gépirást tanult
hivatalt keres. Cim a kiadó hiva-
taltban. 2102.

Petőfi-utca 10. sz. alatt,

2 szép szoba butorozva vagy anél-
kül azonnal kiadó. Bővebbet ugyan-
ott a ház mesternél. 2106

Intelligens fiatal ember

teljes ellátást kap. Izletes házikeszt
kihordásra kapható Deák Ferenc-
utca 7 szám. I. em. 2101

Fiatal leány

a ki már urasságnál alkalmazva
volt gyermekek esetleg öreg ház-
pár mellé ajánkozik. Cim a kiadó-
ban. 2103

Mosást, vasalást

elfogadok, házhoz is megyek. Má-
tyás Ilona, Kinizsi-u. 2. 2108

Egy kisebb jégszekrény

eladó Simonyi-utca 1. szám I-ső
emeleten. 2109

Megbízható egyén,

aki mint ispán és mint végrehajtó
huzamosabb ideig alkalmazva volt,
állást keres. Cim a kiadóban. 2105

25 örb. 100 literes

és azon alul (használt) hordó és
többféle pince felszerelések na-
gyon olcsón eladók, továbbá több-
féle konyhabutor. Cim a kiadó-
ban. 2107

109/5. 1911. V. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó
az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értel-
mében ezennel közhírré teszi, hogy
az aradi kir. járásbíróóság 1911.
V. 109/15. számú végzése által
Oesterreichische Textilwerke A. G.
vorm. Isaac Mau'ner & Sohn cég
végrehajtató javára 368 kor. 73
fill. tőke és járulékal erejéig el-
rendelt biztosítási végrehajtás al-
kalmával bíróság le- és felül-
foglalt és 1020 koronára becsült
vásznak, áruállványok butorok és
egyebekből álló ingóságok nyilvá-
nos árverés útján eladatnak.

Ezen árverés Füst Jakab
és fiai cég 74 kor. és Haisler
Kobiás cég 248 kor. követelése és
jár. erejéig is elrendeltetik.

Mely árverésnek a helyszínen
vagyis Aradon, Weitzer János-
utca 19. szám a leendő eszköz-
lésére 1911. május hó 9-ik nap-
jának délutáni 5 órája határidőül
kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dekozók ezennel oly megjegy-
zéssel hivatnak meg, hogy az
érintett ingóságok ezen árverésen
az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a
értelmében a legtöbbet ígérőnek,
becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vé-
telára az 1881. évi LX. t.-cikk 108.
§-ában megállapított föltételek sze-
rint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1911. április hó
25. napján.

Györffy Arnold,

3110

bírósági végrehajtó.

Csillárok,

Villamos felszerelések

legolcsóbban 1916

Diamant-nál

Atzól Péter-utca 2. (a utca sz.)

Permetező javítások elfogadtatnak.

• M. kir. szabadalmazott •

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyár-
táron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztatlanságok
azonnal továbbíthatnak, ezáltal a szí-
vattyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működé-
seért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

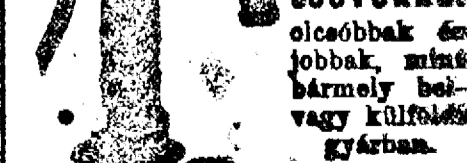
Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közös-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz hasz-
nálatánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működé-
seért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozá való országos egységes cso-
varok és a legjobb minőségű betét-
gummosított
kendercsövek
a legolcsóbb
árban.

gummosított
kendercsövek
a legolcsóbb
árban.

Kutak

a hozzávaló
csövekkel
olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely be-
vagy külföldi
gyárban.

Hönig-Otto

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendők
és szivattyu készítő.
Arad, Rákóczi-utca 21. sz.

Radó Gyula

≡≡≡ új divatháza ≡≡≡

!! Arad, Andrásy-tér !!
!! Weitzer-utca sarkán !!

Szabott árak.

Legkiválóbb tavaszi ujdonságok női felöltőkben

Kész costümök, trottéur kivitelben
Kész costümök zsinorozott divatfazonokban
Angol raglanok
Kimono raglanok, Poiret szabás
Leány és gyermek felöltők, gyermek ruhák
Legujabb divatblousok, pongyolák, jupponok,
Kész női aljak

Külön mértékosztály

Rendkívül dúsválasztékban

Telefon 238. szám.

HOFFMANN SÁNDOR

ARADON, SZINHÁZ-ÉPÜLET.

Telefon szám 10.

Kérem a kirakatokat
megtekinteni ∴ ∴

E héten csipkék, betétek,
csipkeszövetek mélyen leszállított
árban lesznek árusítva.

Míg a készlet tart, kivételes olcsó árakban
szerb vásznak, 15 színben, jól mosható,
métere 22 krajcár.

Jól mosható ruhavásznak, remek színek,
fehér és fekete is, métere 35 krajcár.

Mosó delainek és crettonok legujabb min-
táiban 30 krajcártól feljebb.

Selyem batisztok, 150 minta, olyan mint a
valódi selyem, métere 50 krajcár.

Feltűnő olcsóság! női hosszú lüszter-
köppeny, tegethof, szürke és fekete szín-
ben 6.50 frt. Friss szállitmány érkezett.